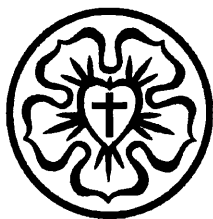

Evangelikus Közlöny

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HIVATALOS LAPJA ■ 3. évfolyam 1. szám ■ 2001. március 20.

TARTALOM

D. SZEBIK IMRE ELNÖK-PÜSPÖKI SZÉKFOGLALÓJA ■ 1. oldal

SÓLYOM JENŐ: BEKÖSZÖNTŐ BESZÉD AZ EGYHÁZKERÜLETI
FELÜGYELŐI IKTATÁSON ■ 3. oldal

ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS 2000. december 15. ■ 7. oldal

RENDELET A KÖLTSÉGVETÉS ÉS ZÁRSZÁMADÁS ELKÉSZÍTÉSÉ-
NEK SZABÁLYAIRÓL ■ 10. oldal

TÁJÉKOZTATÓ ADATVÉDELEMMEL KAPCSOLATBAN ■ 37. oldal

ZSINAT

Elnöki értékelések a Zsinat munkájáról ■ 38. oldal

Az új Zsinat tisztségviselői ■ 42. oldal

ORSZÁGOS MUNKAÁGAK

Az Ökumenikus és Külügyi Osztály közleményei ■ 42. oldal

A Missziói Osztály tájékoztatója ■ 44. oldal

Az Ifjúsági Osztály tájékoztatója ■ 44. oldal

Az Diakóniai Osztály tájékoztatója ■ 44. oldal

Az Evangelikus Kórházmissziói Szolgálat tájékoztatója ■ 45. oldal

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az Evangelikus Országos Múzeum igazgatói állására ■ 45. oldal

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK AZ EGYES EGYHÁZKERÜLETEKBEN

2000-BEN ■ 46. oldal

Déli Egyházkerület ■ 46. oldal

Északi Egyházkerület ■ 48. oldal

Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület ■ 51. oldal

NAPTÁR

Fontosabb egyházi események 2001-ben ■ 52. oldal

Szerkeszti
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ELNÖKSÉGE

Főszerkesztő
DR. FRENKL RÓBERT ORSZÁGOS FELÜGYELŐ

Felelős szerkesztő
HAFENSCHER KÁROLY ORSZÁGOS IRODAIGAZGATÓ

Kiadja
A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ SAJTÓOSZTÁLYA

Felelős kiadó
KENDEH-KIRCHKNOPF PÉTER

Szerkesztőség és kiadóhivatal
1085 Budapest, Üllői út 24.
Telefon/fax: 317-1108 ■ 317-5478

ISSN 1419-7103

D. SZEBIK IMRE ELNÖK-PÜSPÖKI SZÉKFOGLALÓJA

(Elhangzott a 2000. december 16-án tartott Országos Közgyűlésen)

A megtisztelő és elkötelező bizalom megrendültséggel tölt el ezen az órán. A sok szenvedést átélt és a 20. században többszörösen megtépázott magyar evangélikus egyházunk vezetését vállalni országos felügyelő úrral és a teljes elnökséggel együtt emberi erőt meghaladó megbízatás.

Ezért kettős kéréssel fordulok egyházunk hívő népéhez. Imádkozzanak értünk, hogy a türelem és bölcsesség Lelke adassék szívünkbe a reánk mért hivatal és a nekünk adatott szolgálat végzése során. (2Tim 3,10)

Másrészt meggyőződésem, hogy csak a kölcsönös bizalom és együttes tenni akarás szolgálatára küld áldást az Egyház Ura. (2Thessz 3,3–5)

Tisztelt Országos Közgyűlés! Kedves Testvéreim, tisztelt Vendégeink!

Bizonnyos vagyok benne, hogy ezen az órán két kérdésre vár feleletet tőlem hazai evangélikusságunk.

- Az egyik: Milyen jövőképet rajzolunk magunk elé?
- A másik: Milyen stratégiával, mely prioritások hangsúlyozásával kívánjuk ezt megvalósítani?

Mindkét kérdésre csak töredékes választ adhatunk.

MILYEN JÖVŐKÉPET RAJZOLUNK MAGUNK ELÉ?

Ahhoz, hogy a jövőképet vázlatosan megrajzoljuk, szükséges az egyházzal néhány töredékes megállapítást tennünk.

– Az egyház első renden organizmus, élő szervezet, amelyet Ura hív életre, tart meg. Ezért az egyház a Krisztus teste. Megbízatását és szolgálatát is tőle nyeri. Ez ad létének értelmet és tartalmat. Más szóval szokták az egyházat Isten házanépének is nevezni, amelyben a vele való szoros kapcsolat és a közösség megélése nyer hangsúlyt.

– Az egyház másodrenden organizáció, szervezet, amely szolgálatának külső keretet, jogilag körülhatárolt rendet és területet biztosít. Meder, amely az élő víz áramlásának helyet ad, váza, amely a virág jó illatának terjedését segíti. Félreértjük küldetésünket, ha az organizáció fontosabbá válik, mint Krisztus testének, az organizmusnak az építése.

– Ez az egyház egy, szent, apostoli és egyetemes egyház, minden szétszakadozottsága, szervezetekre tagoltsága ellenére is. A spirituális-lelki összetartozás tudatának ébrentartása a kereszténység nagy családján belül és saját felekezetünk szűkebb közösségében egyaránt szív szerinti kötelességünk és küldetésünk elhallgathatatlan tartalma.

Az egyház az idő és tér koordináta-rendszerében végzi szolgálatát. A 3. évezred küszöbén szembeálunk kortársai

kérdéseivel és élethelyzetével, életérzéseikkel és elvárásaikkal, amelyeket az egyházzal szemben artikulálnak. E kihívásnak meg kell felelnie az egyháznak, hogy a ma élő nemzedékek Krisztust Úrnak és Megtartójuknak ismerjék meg, s annak el is fogadják.

Az egyház a világban él, de nem e világ erkölcsi normái szerint. Méltán mondja Jézus: Nem azt kérem, vedd ki őket a világból, de őrizd meg őket a Gonosztól. (Jn 17,15)

Ha az egyház átveszi a körülötte élő társadalom morális bizonytalanságát, olykor etikai zűrzavarát, és a maga életében e vészjelek mutatkoznak, elveszíti szavának hitelét. *E világban, de nem e világ szerint.* E szavak aktualitását mindnyájan átéljük ma egyházunkban.

Az evangélikus egyház – más protestáns egyházakkal együtt – magát az ige egyházának nevezi. Különös prioritása van az evangélium hirdetésének és a szentségekkel való élésnek. Így a hit gyümölcseként vállalt szolgálat a nevelés és a szociális szférában (diakónia) végzett tevékenység. A jó fa terem jó gyümölcsöket és sohasem megfordítva. (Mt 7,17)

Szükséges hangsúlyozni, hogy az egyházhoz a szelídség és a tapintatosság méltó. Így is mondhatjuk: több és igazabb testvérszeretetre, egymás jobb megbecsülésére van szükség sorainkban. Lehet, hogy a külső környezet magatartás-stílusa közöttünk is érezteti hatását?

Szükséges továbbá hangsúlyozni, nagyobb fegyelemre van szükség egyházunkban. Az igazi testvérszeretet nem zárja ki, sőt feltételezi és erősíti a rendet. Az igazi szeretetből egyenesen következik egymás nagyobb támogatása és segítése. (1Kor 12,12–27)

Utalhatok itt az aranyszabály, az aurea regula ősi igéjére: Amint akarjátok, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is aszerint cselekedjétek velük! (Mt 7,12) Ez feltételezi a megelőlegezett bizalmat, a szeretetet, a jóindulatot, segítőkészséget. Ha ugyanaz a Krisztus él bennünk, éljünk is Krisztus igéjének mértéke szerint.

Milyen jövőképet rajzolhatunk magunk elé?

1) Gyülekezeteiben és intézményeiben élő, gazdag munkatársi gárdával szolgáló, nyitott és magához ölelő, vonzó és derűs légkörű, küldetésében bizonyos, imádkozó közösség kell legyen a Magyarországi Evangélikus Egyház.

Gyülekezeteink, mint repülőterek világítótornyai, egyfajta irányt mutató közösségek lehetnek. Iránymutatást adhatunk hitbeli és erkölcsi értékek gazdag kínálatában a választás megkönnyítésére.

Külön kell szólnunk városi és nagylétszámú egyház-közösségeink jövőjéről. Nagy gyülekezeteink elvesztették vonzásukat a lelkesi közvéleményben és gyengültek tekin-

télyükben, pedig belső biztonságot építő bástyákká kell lenniük. Úgy vélem, itt sürgető az adósságunk a sajátos gyülekezetszervezésben és a tömegek megszólíthatóságának tanulmányozásában.

2) Intézményeinkben kapjon hangsúlyt az egészséges neveléssel járó evangélikus spiritualitás, megbecsülés a pedagógus-közösség iránt és a szükséges tekintély az iskolavezetés irányába. Reménység szerint – ha szerény mértékben is de – tovább növekszik óvodáink, iskoláink és kollégiumaink száma, behálózva az országot, átszöve a társadalmat a keresztyén üzenettel. Ez összhangban van kormányunk iskolapolitikájával is.

3) Egyházunk lelkesi kara megfiatalodott. Ezzel azonban nőtt a közép- és idős valamint az ifjú nemzedék között a feszültség. Elodázhatatlan a közelmúlt feldolgozása (Vergangenheitsbewältigung), együtt lássuk, hol vétettünk, mit kell a jövőben másként tennünk! Rembrandt Hundertgulden Blatt című festménye középpontjában Jézus fényalakja látható. Az egyik oldalon, megdöböntő módon, a fényben állók közömbösen viselkednek a Mesterrel szemben, többen elfordulnak tőle, vagy egymással beszélgetnek. Míg a kép jobb oldalán ismeretlen emberek a sötétségből érkeznek Jézushoz vágyakozva s a középkorú asszonynak, talán Magdalai Máriának az imára kulcsolt keze és egész árnyalakja rávetítődik Jézus köntöserére. A művész azt akarja üzenni alkotása szemlélőinek, senki sem tudja árnyékát átlépni, sem megszüntetni. Vétkeink, mulasztásaink és romlott emberi természetünk kísérnek bennünket, mint az árnyékunk. Jézusra vetíthetjük bűneink, tévedéseink s előítéleteink sötét árnyékát, hogy nála és Vele új lappal induljunk tovább.

Egyházunkban a közelmúlt példát adott az ellentétek egybeesésére (coincidencia oppositorum), a jövőt céljaink azonosságában (coincidencia propositorum) szabad keresnünk. Nem a magunk vélt vagy jogos igazáért kell harcolnunk, hanem az evangéliumért, az egyház egészéért kell együtt szolgálnunk, az Egyház Urának dicsőségére.

4) Egyházunk értékes hagyományai közé tartozik ökumenikus nyitottsága. Igaz ez hazai vonatkozásban éppúgy, mint országhatárainkon túl. Összekötő híd szerepünket meggyőződésünkben adódóan vállaljuk itthon és a nemzetek nagy családjának ökumenikus szervezeteiben. Nem ügyeskedő taktika ez, hanem Jézus igéjének való engedelmeskedés és a közösség megélése. (Jn 17,20–23) Ahogy napjainkban egy nagy faluhoz hasonlítják az emberiséget és a globalizáció törvényszerűsége szerint gondolkodunk, akként kell a ma keresztyén egyházainak is együtt tuskodni és felelősséget vállalni az evangéliumért, amellyel tartozunk az egész teremtettségnek. – Évszázadokkal ezelőtt az egyes falvak körül építettek védőgátat a fenyegető árvíz ellen. Ma a folyó mentén építik, hogy mederbe szorítsák a hömpölygő folyamat. Együtt kell ma gátat építeni a keresztyén hit igazságát és erkölcsiségét veszélyeztető téveszmék és káros felfogások terjedése ellen, ugyanakkor medret biztosítani az evangélium élővizé-

nek. (Scientológia egyház, Moon-közösség, egyéb szélsőséges vallási csoportok, s más téveszmék, mint a rasszizmus, antiszemitizmus, idegengyűlölet.)

MILYEN PRIORITÁSOK MENTÉN VALÓSÍTHATJUK MEG AZ IMÉNT VÁZOLT CÉLKTŰZÉSEKET?

1) Az örök evangélium korszerű, időszerű és gyülekezetszerű hirdetésével.

Nem elégedhetünk meg meditációszerű textusmagyarázattal, sem múltba merengő visszatekintéssel. A lutheri teológia értelmében Isten kegyelmes jelenlétében megélt keresztyénségre szabad hívogatnunk, amely túllát saját valóságos igényén és kész bátorító kezét nyújtani embertársának.

Napjaink legizgalmasabb kérdése, miként lehet az Istennel találkozás eseményét közvetíteni kortárs nemzedékünknek. Az ókor embere átélte ezt a teremtettség hatalmas nagysága és szépsége szemléletében, saját léte titokzatosságának és a sors rejtélyességének felfoghatatlanságában. A középkor a kárhozát félelmében kereste az üdvözítő Istent, az újkor embere magát tartja utódnak az Isten örökén (Juhász Gyula). S ezzel megpróbálja száműzni Istent a maga és a mindenség életéből. Ugyanakkor ismételtelen kap jelzéseket a Nagy Ismeretlenről – hiszen a lelke mélyén ott hordja a Teremtő homályos képét –, hol lelkiismerete gyötri, máskor katasztrófák rendítik meg (ausztriai gleccser-vonat tragédiája) és kényszerítik porszem voltának belátására, atomizált, szétesett személyisége pedig rendezettség, harmónia után kiált.

Ezen a helyen csupán utalni kívánok arra, hogy a teológiai gondolkodásban – úgy tűnik – a változás küszöbére lépünk, új színként jelenik meg a keresztyén misztika. Félévszázad intellektuális, részben liberális és novellisztikus, hermeneutikus, forma- és hagyománytörténeti teológiája után újra hangsúlyt kap a keresztyén misztikát előtérbe helyező irányzat. Az értelem felmagasztosítását felváltja a hit mindenkor jellemző titokzatosságának hangsúlyozása. Egyik jele ennek, hogy a Confessio Augustana című bajor evangélikus folyóirat egész számot szentel a témának. Idézi a Bad Herrenalb-i Evangélikus Akadémia igazgatójának álláspontját: „A ma embere csillapíthatatlan éhséget érez a tapasztalás után. Nem csak a fejével akar hinni. Szeretné, ha hite gyakorlásában testestül-lelkestül részt vehetne. Ezért a vallásosság, a meditáció és az új életstílus misztikus formája utáni vágy ébred benne.”

Különösen az ifjúság soraiban él ez az éhség. Fennáll a veszélye, hogy tévútra vezérlő guruk kezébe kerülnek, akik vágyaikkal visszaélnék, csalódást okoznak nekik és kétségbe kergetik őket.

Ha misztikáról beszélünk, akkor a fogalom magyarázatra szorul. Keresztyén tapasztalatunkból következően a misztika lényege szerint Krisztus titkában található, az ő mentő szeretetében, amely a mi szeretetünket kiváltja és lehetővé teszi. Dr. Manfred Seitz, erlangeni nyugalmazott

professzor méltán idézi átfogó cikkében a középkori misztikust, Eckhard Mestert és Christine Ebner, az ENSZ főtitkárát, Dag Hammarskjöldöt, vagy a világ talán eddigi legnagyobb golfjátékosát, Ben Hogant. Valamennyien a misztika elkötelezett hívei. „Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.” (2Kor 5,17) – idézhetjük a legnagyobb misztikust, Pál apostolt.

2) Az evangélium hirdetésének átfogó megvalósítása érdekében mindazon községbe lelkészt szükséges küldeni, ahol kizárólag evangélikus prédikátor végzett szolgálatot. Ezek az ún. egypapos települések. A mi mulasztásunk miatt ne maradjon egyetlen magyar település sem lelki vezető nélkül. Ugyanakkor a felekezeti felmérést követően – ez a 2001. évi népszámláláskor valamelyest lehetséges – új lelkészi állások szervezése szükséges híveink áttelepülése nyomán, gyülekezetbe toborzásuk érdekében. Nem maradhat említés nélkül a börtön-, tábori-, kórházi-, repülőtéri lelkészi szolgálat sem.

Úgy gondolom, hogy a közeljövőben biztosítani szükséges egy átgondolt személyi gazdálkodás lehetőségét. Összhangban az EHE egyetemi tanácsával, összhangban a gyülekezetek szabad választási jogának biztosításával, összhangban a közegyház szükséges szolgálatával. E három intézményrendszer egymásba illesztése, kompatibilitása biztosítja egyházunk egészében az evangéliumi munka zökkenőmentes végzését és remélt eredményességét. Ehhez szükséges néhány törvény kisebb módosítása és ide vonatkozó szabályrendelet megalkotása.

3) A médiumokban való megjelenés (performance) tudatos szervezése és sajtómunkánk megújítása küszöbön álló feladat, amely részben megkezdődött. Így reméljük elérni szekularizált evangélikus híveinket és az evangélium után érdeklődő testvéreinket. Rádiós és televíziós műsorainkat százezrek nézik, hallgatják. Korunk a kommunikáció kora. Lemarad az, aki a digitális technika világában nincs jelen Isten igéje üzenetével.

4) Lelkészeink hivatástudatukban való erősítése és továbbképzésük szervezése kiemelten fontos feladat. Papjaink közül többen nagyon egyedül vannak. Csontváry Ma-

gányos cédrusához hasonlíthatók. A hivatástudat könnyen kialszik. Csak a lobogó láng fog tüzet a másik lelkében. A lelkész- és posztgraduális képzés kitüntetett helyet foglal el napi munkánkban, most a VI. évfolyam bevezetésével.

5) Intézményeink munkájával a társadalomba ágyazódunk bele, hiszen ezen a területen a legnagyobb átfedésű az érintkezés a szekuláris világgal.

Iskoláink, óvodáink és kollégiumaink missziói jelentősége ma még alig felmérhető, de nagy hatásfokot sejtet. Nem szabad felednünk, az egyház nem magáért van, hanem a világért, minden emberért. Így válik szolgálatunk magyar hazánkért, nemzetünkért is végzett fáradozássá.

6) Külföldi testvéregyházakkal és egyházi szervezetekkel való kapcsolattartásunk hitünket és szolgálatunkat erősíti. Általában a német, bajor, finn, westfáliai, svéd, norvég, erdélyi, szlovák, amerikai evangélikus egyházakkal intenzív érintkezési rendszer épült ki, melynek erősítése a jövőben is kedves kötelességünk.

Nem szóltam Egyházunk minden aktuális kérdéséről. Az elhangzottak 6 év tervezett munkáját sem ölelik fel, csupán hangsúlyokat, fontos szegmenseket, törtrészeket fogalmaztak meg a teljesség igénye nélkül. Őrizzük őket gondolat-tartományunkban! Tekintettel hazánk remélt Európa Unió tagóságára külön munkatervet kell együtt elkészítenünk.

Új évezred küszöbén, a Millennium esztendejében a kegyelmes Isten segítségül hívásával, Jézus Urunk születése 2000. évében kérem és biztatom evangélikus egyházunk minden tagját a szolgálatra. Kész vagyok minden testvérünkkel együttmunkálkodni Krisztus ügyéért. Őszintén remélem, hogy a törvényhozó, a bírói és a végrehajtó intézményrendszer egymás kompetenciájának tiszteletben tartásával, de szorosan együtt munkálkodva jól tudja az evangélium ügyét képviselni. Áldja meg az Egyház Ura közös egyházépítő munkánkat.

Szeretném, ha együtt mondanánk a költő Áprily Lajossal: *fényt hagyunk magunk után, mint a Messiás. Éppen a Messiás fényét.*

D. Szabik Imre

BEKÖSZÖNTŐ BESZÉD AZ EGYHÁZKERÜLETI FELÜGYELŐI IKTATÁSON

(Elhangzott 2000. december 2-án a fásori templomban)

Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés! Kedves Testvérek!

Tíz évvel ezelőtt, amikor a Deák téri templom oltára előtt Harmati Béla püspök úr először iktatott be a Déli Evangélikus Egyházkerület felügyelői tisztségébe, beköszöntő beszédemet a következő mondattal kezdtem: „Nagy megilletődöttséggel és remegő szívvel állok most itt Isten, az Egyházkerület Közgyűlése és ezen gyülekezet előtt.”

Tíz év után is csak azt mondhatom: remegő szívvel állok itt, vajon Isten hívásának engedelmeskedem-e, amikor sok tépelődés után mégis újra elvállaltam a Déli Egyházkerület felügyelői tisztségét, bár ennek a remegésnek most részben más az oka, mint 1990 tavaszán.

Akkor az ország a rendszerváltozás napjait élte. Egyházunk számára pedig annak az időnek talán legemlékezte-

sebb, sorsfordító eseménye a be nem tartott ígéretekkel és nyílt fenyegetésekkel az egyházakra rákényszerített – az állam és az evangélikus egyház között 1948-ban aláírt – Egyezmény felbontása volt. Ebben az új történelmi helyzetben nagy várakozás előzte meg azt, hogyan tud majd egyházunk élni azokkal a lehetőségekkel, melyek a korlátozás és visszaszorítás évei után újra megnyílnak előtte, hogy örök küldetését az evangélium hirdetését még teljesebben betölthesse. Ezzel együtt természetes igényként jelent meg az, hogy az Egyezmény megkötésétől annak felbontásáig terjedő egyháztörténelmi korszak lezárása abban is nyilvánuljon meg, hogy újra gondoljuk az 1952-ben kialakított egyházi szervezetet és az 1966-ban elfogadott törvénykönyvet, és az új törvénykönyv elfogadásával ne csak új rend lépjen életbe, hanem azzal egyidejűleg esetlegesen új egyházi szervezet is jöjjön létre. Ez a várakozás élt bennem is, az új tisztségemből fakadóan már csak azért is, mert az 1966-os törvénykönyvből – amint már többen többször elmondták – még az sem volt igazán kiolvasható, mi is tulajdonképpen az egyházkerületi felügyelő feladata. De azért is, sőt sokkal inkább azért élt bennem a várakozás, mert azt reméltem, hogy az új törvénykönyv gyors megalkotása után az új egyházi szervezet kialakítása általános tisztújítással jár majd együtt, s ezzel megszűnik az az egyházon belüli bizalmatlanság, ami akkor több fórumon megfogalmazódott. Ezért mondtam akkor, hogy a törvény szerint élethossziglan szóló mandátumot magamra nézve csak az új szervezet kialakításáig tartom érvényesnek.

Egy olyan évtized után, amikor új templomok és gyülekezeti házak sora épült föl vagy épült újjá, új oktatási intézmények nyíltak óvodától gimnáziumig, diakóniai intézmények kezdtek működni, s összességében milliárdos nagyságrendű forintot tudtunk ezekre a beruházásokra fordítani, meglegedettség tölthetne el, hogy ennek én is részese lehettem. Ehelyett ezen az alkalmon is remegő szívvel állok itt, mert nehezen tudom elfojtani azt az érzést, hogy bizonyos szempontból kudarcot vallottam az elmúlt tíz évi szolgálattal. Nem múlt el a bizalmatlanság, sőt mintha felerősödött volna az utóbbi időben. Pedig a belső tisztázást szerettük volna szolgálni azzal, hogy még 1991 tavaszán Harmati Béla püspök úrral együtt arra kértük az egyházkerület presbitériumát, rendeljen el bizalmi szavazást az egyházkerületben. Sok gyanúsítgatást el lehetett volna kerülni, a gyanakvás légkörét megszüntetni, sok nehézséget megtakarítani, ha a presbitérium akkor elfogadja kérésünket. 1993-ban a saját átvilágításunkat is kértük, de az akkori állami törvények ennek elvégzését nem tették lehetővé.

Türelmetlenségem, az új rend kidolgozásának lassúsága miatt érzett elégedetlenségem vezetett arra, hogy 1994-ben lemondtam a zsinati alelnöki tisztségről. Hát még ha láttam volna, hogy további hat év telik el addig, míg ezt a felemásra sikerült egyházszervezeti reformot most végre be lehet vezetni és sor kerülhetett egy többé-kevésbé általános tisztújításra.

Amikor 1997-ben az általános tisztújítást 2000-re tűz-

ték ki, tartva magamat eredeti elhatározásomhoz, egyoldalúan lemondtam a felügyelői tisztségről, hogy az egyházkerület lehetőséget kapjon új választásra. Már akkor is hosszan haboztam, szabad-e újra elvállalni a jelöltséget az átmeneti, három éves időszakra. Az 1997 őszi második beiktatáskor vegyes érzelmeimről beszéltem, aminek egyik oka az átmenet tisztázatlansága volt. Ezt mondtam: „Éppen az átmenet idejének szabályai nagyon vázlatosak, kidolgozatlanok maradtak, olyannyira, hogy emiatt rend helyett esetleg éppen káosz keletkezik.” De problémásnak éreztem a törvénykönyv egyéb részeit is. „Rövid időn belül az új zsinatnak, mely maga már nem hivatkozhat a tanulóidőre, el kell végeznie azt a tisztázó munkát is, mely egyértelművé teszi, hogy a több helyen egymásnak ellentmondó paragrafusok közül melyik marad érvényben.”

1997 óta tovább növekedett bennem a frusztráció érzése a zsinaton zajló egyházpolitikai csatározások miatt. Az egyházkerületek területi beosztásának többszöri újratárgyalása során, mint korábban is, fontosabb kérdés volt, hogy hány püspök legyen, mint az, hogy hány egyházköztségben végezzük a szolgálatot. Az már szinte alig érdekelt valakit, hogy az egyházmegyék jelenlegi beosztását, egy kis korrekciótól eltekintve, ugyanakkor alakították ki, 1952-ben, amikor a két egyházkerület létrejött, még kevésbé az, hogy az elmúlt negyven év egyházpolitikája és az urbanizáció oly mértékben megváltoztatta az egyházközségek lélekszámát, hogy először ezen a szinten kellene rendet teremteni.

Igaz, hogy a területrendezés újratárgyalása az utolsó fázisban a Déli Egyházkerület közgyűlésének kérésére történt, de akkor, amikor olyan – számunkra elfogadhatatlannak tűnő – beosztás született, mely éppen az egyházkerület székhelyét csatolta volna el. Ezután történt az a nevezetes szavazás, melynek eredménye a mai napig sincsen számomra megnyugtatóan tisztázva. Amikor az új ciklus alakuló, októberi közgyűlésén erről szóltam, hangsúlyoztam, hogy nem kívánjuk a de facto kialakult viszonyok megváltoztatását, csak azt, hogy a zsinat ismerje el a szabálytalanságot és – jogilag rendezve – zárja le a vitát. A közgyűlés után ült össze a zsinat ügyrendi bizottsága, hogy megtárgyalja panaszunkat. Azt kell jelentenem, hogy – sajnos – semmi előrelépés nem történt. Bravúros jogászi okfejtéssel az a bizottsági állásfoglalás fogalmazódott meg, hogy „az ügyrend szerinti többségi szavazás” kifejezésbe csak az fér bele, hogy kétharmados vagy feles többség szükséges-e egy határozathoz, az viszont nem, hogy minek a feléről vagy kétharmadáról van szó. Számomra ez legalább annyira felfoghatatlan, mint az, hogy valaki a magyarban egyértelmű „jelenlévő” szót megpróbálja úgy értelmezni, hogy vannak lelkileg is és csak testileg jelenlévők.

Igazán most ősszel – amikor az általános tisztújítás már majdnem a végéhez ért – vált kérdésessé számomra, tudom-e vajon vállalni az egyházkerületben eddig végzett szolgálat folytatását a zsinat által teremtett új helyzetben, mely felborította a kialakulni látszó rendet. Többszöri nekifutás után ugyanis úgy állították vissza az országos

felügyelői tisztséget, hogy jogfolytonosság címén – választás nélkül – hat évvel meghosszabbították a törvény szerint egyébként 2000. december 15-én lejáráó mandátumot.

Több okból is problémásnak éreztem a döntést. Először is, mert nem tartom jónak, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház első számú vezetője ne az egyik püspök, hanem nem lelkész legyen. Hiába választ az országos közgyűlés a három püspök közül elnök püspököt, abból fakadóan, hogy az új törvény fenntartotta azt az elvet, miszerint az országos felügyelőt – egyedüli egyházi tisztségviselőként – az egész ország gyülekezetei választják, jog szerint ő a legnagyobb legitimitású evangélikus egyházi vezető. Bár ez eddig is így volt, s az országos felügyelőn múlt, hogy mennyire élt vagy nem élt ezzel a jogával, éppen most lehetett volna változtatni ezen – a más történelmi helyzetből örökölt – struktúrán, s áttérni egy másfajta, az evangélikus egyházakban szokásosabb egyházvezetési rendre. Nem biztos, hogy az egyházkerületek elnökségeiből álló, hattagú országos elnökség hibátlan vezetést biztosított volna, de a törvényjavaslat vitájából nem a hatékonyságra, a szakszerűségekre való törekvést éreztem ki, hanem bizalmatlanságot. Azt, hogy az országos felügyelőre bizonyos értelemben a többiek kompenzálása érdekében van szükség, mert ők – a feltevés szerint – egyházkerületi elfogultságuk miatt nem tudnák kellően képviselni az országos érdekeket. Ráadásul ez a döntés akkor született, amikor már lehetett tudni, hogy kiket választottak az egyházkerületek elnökségébe, vagyis kikből állna az új országos elnökség, és már a beiktatások időpontja is ki volt tűzve. Azt is furcsálltam, hogy a zsinat magára vállalta a jogfolytonosság kimondását egy olyan tisztségre, melyre a törvény szerint minden ciklusban választani kell. Időhiányra sem lehetett hivatkozni, hiszen a jogfolytonosságról szóló szavazást megelőzően már megszavazta a zsinat, hogy 2000. november 15-e előtt történjék meg az erre a ciklusra vonatkozó választás. Volt olyan hang, hogy a zsinati szavazás választással egyenértékű, pedig ennek még az ötlet szintjén sem szabadna a törvényalkotással megbízott zsinattal kapcsolatban felmerülnie.

Úgy éreztem, ezzel tetőződött be az az egészségtelen folyamat, mely azzal indult, hogy egyházunk nem alulról kezdte el a szervezet megváltoztatását, hanem lényegében az egyházkerületek szintjére korlátozta azt. Ezekben a döntésekben egy különleges üzenetet éreztem, s ezzel még kevésbé tudtam azonosulni. Nem titok, hogy az új szervezeti rendre való áttérés idejét, az általános tisztújítást azért halasztotta a zsinat mostanra, mert Harmati Béla püspök úr most éri el a lelkészek nyugdíjkorhatárát. Bár püspökként még maradhat két évig, amit remélek és kívánok is, egyre több megnyilatkozásból érzem ki azt – azt hiszem, ez nem képzelgés, hanem szomorú tapasztalat –, ami 1997-ben is ott kavargott egyesek fejében, hogy mindazért, ami az elmúlt évtizedben probléma volt, egyedül a püspök-elnököt teszik felelőssé. Erre a bűnbakra lehet mindent ráakasztani, s akkor, hátha, magunk tiszták maradunk.

Valószínűleg ismeretes, hisz ennek voltak látható jelei

a zsinaton is, hogy nem mindig mindenben értettem egyet püspök úrral. Természetes, hogy bizonyos dolgokat másképpen láttunk, de – egymás meggyőződését tiszteletben tartva – meg tudtuk érteni egymást, ha nem is értettünk mindig egyet. A nézeteltérések sem változtattak azon a meggyőződésen, hogy tizenhárom éves püspöki szolgálata nemcsak a Déli Egyházkerület, hanem az egész Magyarországi Evangélikus Egyház számára nagy érték. Lehet, hogy egyes kérdésekben túlságosan határozottan képviselte meggyőződését, talán egy-egy állásfoglalása helytelennek bizonyult, mégis nem jobb-e ez, mintha valaki mindig igazat ad a másoknak.

Mindezek együttesen vezettek arra, hogy azt kértem, ne történjen meg októberben a beiktatásom. Időt kértem arra, hogy újragondolhassam a helyzetet. Bár az országos elnökségben folytatott beszélgetés után is megmaradtak fenntartásaim azzal kapcsolatban, vajon a kialakuló egyházvezetési rendről, a felügyelői szolgálatról vallott felfogásom, habitusom, olykor nyers véleménynyilvánításom, türelmetlenségem nem okoz-e túlzott feszültséget, végül is meghajoltam az egyházkerületből jövő kérés előtt, hogy ne lépjek véglegesen vissza. Ezért kerül most sor a beiktatásra.

Ez után a hosszúra sikerült bevezető után először az egyházkerület jelenlegi helyzetéről szeretnék képet adni.

HELYZETKÉP AZ ÚJ CIKLUS ELEJÉN

A korábbi nyolc helyett a Déli Evangélikus Egyházkerület öt egyházmegyéből áll. Az eddigi 110 helyett pedig mindössze 64 egyházközség maradt az egyházkerületben, a Magyarországi Evangélikus Egyház 256 egyházközségének éppen a negyede. Az egyházmegyék átcsoportosítása után 78 egyházközség tartozik az Északi Egyházkerületbe, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület pedig 114 egyházközséggel alakult meg. A száznál több nyugdíjas lelkész nevét is tartalmazó országos egyházi névtárban szereplő 448 evangélikus lelkészből jelenleg 88 szolgál a Déli, 94 az Északi, 107 pedig a Nyugati Egyházkerületben.

Mivel az egyházkerület 64 egyházközségéből kilencben egynél több lelkészi állás van, a betöltendő parókus lelkészi állások száma – kis bizonytalansággal – 80 körül lehet. A 88 lelkész ellenére a 64 egyházközségből jelenleg húszban nincs választott parókus. A lelkészi szolgálatot ezekben a gyülekezetekben helyettes lelkészek, segédlelkészek vagy gyülekezeti munkatársak látják el. Olyan furcsa helyzet is van, hogy ugyanazt a lelkészt két egyházközség lelkészi állásába is beiktatták, anélkül, hogy társulási szerződést kötöttek volna. A parókushiány oka az, hogy az egyházkerületben szolgáló felavatott lelkészek közül 17 még nem tett lelkészvizsgát, tehát parókus lelkésszé nem választható, a lelkészvizsgát tettek közül pedig csak 55-en töltenek be választott parókus lelkészi vagy másodlelkészi állást. Nyolcan helyettes lelkészként szolgálnak, közülük hárman nyugdíjasként, ugyancsak nyolcan pedig segédlel-

készként. Megjegyzendő, hogy a parókus lelkészek közül négy már elérte a lelkészi nyugdíjkorhatárt, hatan pedig ennek a ciklusnak a folyamán érik el a 65. életévüket.

A legutóbbi felmérés adatai szerint a Déli Egyházkerület egyházközsegeiben az egyházközség életében részt vevő, annak fenntartásához anyagi erejükhöz képest hozzájáruló egyházközszégi tagok száma 36 368, ami az egész egyházra vonatkozó szám 29 %-a. A könnyebb áttekinthetőség kedvéért a fenti számokat táblázatban is megadom, összehasonlítva azt a két másik kerület adataival, nem a polémia, hanem a tények rögzítése kedvéért.

Egyházkerület	Egyházközsegek száma	Az egyházkerületben szolgáló lelkészek száma	Egyházközszégi tagok száma	Evangelikusok becsült száma
Déli	64	88	36368	113000
Északi	78	94	39375	75000
Nyugati (Dunántúli)	114	107	48516	76000
Összesen	256	289	124259	264000

A táblázat első három oszlopa alapján vitathatatlanul a Déli Egyházkerület a legkisebb a három kerület közül. Igaz ugyan, hogy ha mellé írjuk az evangelikusok becsült számát, akkor aszerint a Déli Egyházkerület a legnagyobb. Ez abból adódik, hogy míg országos átlagban az egyházközszégi tagok számához képest mintegy kétszeresre becsülük a lelkészek az egyházközség területén lakó evangelikusok vagy „evangelikus háttérűek” számát, a két békési egyházmegyében ez az arány ötszörös. Az egyházzal kapcsolatban maradtak ilyen rossz aránya az országnak ezen a részén az elmúlt évtizedek olyan súlyos terhe, amin rendkívül nehéz változtatni, s amit nem lehet azzal elintézni, hogy lám, milyen nagy missziói terület nyílik meg a Déli Egyházkerület előtt.

A következő év elején, 2001. február folyamán állami népszámlálás lesz az egész országban. A kérdőívet, melyen az egyházi hovatartozásra vonatkozó kérdés is lesz, név nélkül kell kitölteni, emiatt arra nem lesz használható, hogy abból egy-egy település evangelikusainak listája összeálljon. Arra viszont használható lesz, s komoly elemzést érdemel majd, vajon az ország különböző részein hányan vallják magukat evangelikusnak, s hogyan viszonylik ez a szám az eddigi becslésekhez.

ELŐTTÜNK ÁLLÓ FELADATOK

Az iktatás alkalmából természetesen vetődik fel a kérdés, mi a programja a Déli Egyházkerületnek az elkövetkező ciklusra, s mi a felügyelő programja. Tulajdonképpen egy mondatban el lehetne mondani ezt a programot, talán úgy, ahogy Pál apostol fogalmazta meg az Útmutató egyik mai igéjében: „Nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint a megfeszítettéről.” (1Kor 2,2) Ez a bizonyágtétel áll minden szolgálat középpontjában. Az egy-

házkerület elnökségének kiemelt feladata, hogy segítse a lelki munkát. A felügyelő személy szerint talán azzal teheti a legtöbbet, ha figyelemmel kíséri, biztosítva vannak-e a szolgálat keretei, s mindent megtegyen azért, hogy a gyülekezetekben, az intézményekben ékes rend és belső békeség legyen.

Ez a rend elsősorban az igeszolgálat jó rendje, amihez hozzá tartozna, hogy minden egyházközségben legyen választott lelkész megfelelő számú munkatárssal. Amint már volt róla szó, az egyházkerület 64 egyházközségéből húszban jelenleg nem ez a helyzet. Helyettes lelkészek, segédlelkészek vagy gyülekezeti munkatársak hűségén múlik, hogy még rendszeresen hangzik ott az ige. A most kezdődő ciklust fel kellene használni arra, hogy valóban alulról indulva el, gondoljuk végig – legalább a Déli Egyházkerületben – az egyházközsegek jelenlegi helyzetét. Az egyházkerületben kilenc olyan egyházközség van, melyben az egyházközszégi tagok száma nem éri el a százat. Ezek között olyanok is vannak, melyekben évek, esetleg több mint egy évtized óta nincs parókus lelkész, s önállóan nem is tudnának lelkészi állást fenntartani, az egyházközség működéséhez tartozó egyéb feltételekről nem is beszélve. Néhány esetben valószínűleg az derülne ki, hogy további összevonásokkal életképesebb társulásokat lehet kialakítani. Nem ez lenne azonban a fő cél, hiszen már csak az egyházkerület gyülekezeteinek földrajzi elhelyezkedése miatt is ez további szórványosodást, a hívek számának csökkenését eredményezné. Az esperesekkel és egyházmegyei felügyelőkkel leülve komplex módon kellene áttekinteni egyházmegyéjük minden egyes gyülekezetét. Azt, hogy hány helyen kell rendszeresen istentiszteletet tartani, mennyi egyéb, kimondottan lelkészi szolgálatot kell az adott területen ellátni, hány munkatárs segít a hitoktatási vagy egyéb munkában. Ennek eredményeként alakulhatna ki a jelenleginél realisabb kép arról, hogy mely gyülekezetekben van szükség több lelkészre és hányra, hol jelentene nagy segítséget egy segédlelkész kiküldése. Tudom, az egyházközsegek önállóak a lelkészválasztásban, s azt is maguk határozhatják meg, hogy hány lelkészi állást tartanak fenn. Erre még csak irányelvek sincsenek. A mai helyzetben viszont, amikor a gyülekezetek majd egyharmadában nincs választott parókus, a jó rend és a többiekért vállalt felelősség azt követeli, hogy ne csak a magunk közösségére nézzünk, hanem arra is, hol van a nagyobb szükség.

Természetes módon össze kell kapcsolni ezt annak az átnézésével, hogy az egyházközsegek milyen mértékben képesek önmaguk ellátására, illetve képesek és hajlandók arra, hogy támogatást nyújtsanak anyagiakban gyengébb, elesettebb gyülekezeteknek, hogy az igeszolgálat ott se maradjon el. Ez lenne az első lépés a lelkészek fizetésének rendezése irányában, amiről egy ideje már beszélünk, de mindeddig nem lehetett áttörni sok régi beidegződésen, pedig szinte mindenki rendezetlennek találja a mai helyzetet. Ebben a ciklusban halaszthatatlan feladatnak látom, hogy véghez vigyünk egy olyan új rendszerre való áttérést,

mely a közös teherviselésen alapulva biztosítja, hogy ne legyen olyan lelkész, bárhol szolgál is, aki méltánytalanul alacsony illetményt kapna. Ehhez azonban változtatni kell azon a felfogáson, mely a gyülekezetek anyagi önállóságára nagyobb hangsúlyt tesz, mint a másokért érzett felelősségre, szolidaritásra.

Az egyházi törvény szerint az egyházközségi elnökségeknek minden évben gondoskodniuk kell a választói névjegyzék felfrissítéséről. Ennek az évnek a folyamán, az egyházközségi választásokra készülve ez különösen fontos feladat kellett legyen. Az, hogy ez mennyire történt pontosan, nehéz megítélni. Mindenesetre az új ciklus elején – a jövő évi állami népszámlálással párhuzamosan – célszerű lenne az egyházkerületnek a maga népszámlálását is elvégeznie. Nyomatékosan kérem, hogy a szokásosnál sokkal gondosabban készítse el minden egyházközség a 2001-es év népmozgalmi jelentését. Ne csak az egész egyházközségre vonatkozóan, ahogy a legtöbb gyülekezet teszi, hanem külön-külön minden, az egyházközséghez tartozó településre – ahol akár csak egy evangélikus is lakik – adja meg a jelentés az evangélikusok becsült számát, az egyházközségi tagok számát, amibe az önálló keresettel nem rendelkező, egyházfenntartói járulékot külön nem fizető családtagokat is be kell számítani, s végül a választói névjegyzékben szereplők számát, tehát az egyházközségi tagok közül a nagykorúak, s így választásra jogosultak számát. Tudom, hogy ez nem egyszerű sem a nagyvárosi gyülekezetekben, sem a tolna-baranyai szórványokban, mégis, ha ezt most gondosan elvégezzük, a ciklus többi évében sokkal kevesebb feladatunk lenne ezzel.

A gyülekezetek „átvilágításának” olyan kérdésekre is ki kellene terjednie, hol módosultak úgy a demográfiai viszonyok, hogy esetlegesen új templom építésére lenne szükség, milyen állapotban vannak a meglévő egyházi épületek, mennyi idő múlva lenne esedékes egy kisebb vagy nagyobb felújítás. Ezek birtokában olyan távlati ter-

vet kellene összeállítani, mely legalább a hatéves ciklusra rangsorolná az egyházkerületen belül a nagyobb beruházási, felújítási igényeket, hogy jobban lehessen az országos egyház költségvetési támogatásainak eloszlását tervezni. De azt is meg kellene nézni, hogy hol lenne igény további evangélikus oktatási, nevelési, diakóniai intézményre, s ezeket milyen ütemezésben lehetne megvalósítani.

Ennek az átgondolásnak már csak azért is meg kell történnie a ciklus első felében, mert Harmati Béla püspök úr a törvény szerint már csak két és fél évig töltheti be az egyházkerület püspöki tisztségét. Mivel nála jobban senki sem ismeri a kerületet s látja a problémákat, az ő véleményére nagy szükség van ebben a munkában. Tekintélye, egyházvezetői tapasztalata, nemzetközi elismertsége más területeken is szinte biztosan pótolhatatlan lesz. Az egyházkerületnek és az egész Magyarországi Evangélikus Egyháznak az az érdeke, hogy méltósággal, nyugodt módon történjen majd meg nyugdíjba menetele, s ugyanilyen módon válasszák meg utódát az egyházkerület gyülekezetei.

Végül még egy kérdésről kell szólnom. Azzal, hogy a cezúra és kontinuitás sokat vitatott dilemmájában egyházunk végül is inkább a kontinuitást választotta, mint a cezúrát, a most induló ciklus bizonyos értelemben még mindig az átmenet időszaka. A ciklus végén az országos elnökség további három tagjának telik le úgy a megbízatása, hogy a jelenlegi törvények szerint nem lesz újraválasztható, s csak azok maradhatnak, akik a mostani választásokkal újonnan kerültek be az egyházkerületek elnökségébe. Erre is tekintettel jó lenne, ha a most következő éveket ki lehetne használni arra, hogy ezt a – véleményem szerint – felemásra sikerült egyházszerkezeti reformot újra gondoljuk, hogy azután évtizedekig ne kelljen azzal foglalkozni, s egyházunk igazi hivatásának élhessen. Isten adjon ehhez kellő bölcsességet és egymás iránti bizalmat.

Sólyom Jenő

AZ ORSZÁGOS KÖZGYŰLÉS MUNKÁJÁBÓL

A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényei által előírt általános választások 2000. december 15-én végéhez érkeztek. Az Országos Közgyűlés megválasztotta a különböző tisztségviselőket, vezetőket. Az alábbiakban közöljük a megválasztottak listáját. (Azokhoz a bizottságokhoz, amelyek megalakuló ülésükön már választottak tagjaik közül elnököt, *-gal megjelölve odairtuk a választás eredményét.)

ORSZÁGOS TISZTSÉGVISELŐK

Elnök püspök: D. Szebik Imre

Országos felügyelő: Dr. Frenkl Róbert

Országos felügyelő helyettes: Benczúr László

Országos Közgyűlés Elnöksége: Ittész János püspök, Dr. Sólyom Jenő felügyelő

Az elnökség szavazati joggal rendelkező zsinati tagjai: D.

Dr. Harmati Béla püspök, Dr. Weltler János felügyelő

Országos Egyházi Iroda igazgató: Hafenscher Károly lelkész
Országos Gazdasági Igazgató: Szemerei Zoltán fősztályvezető

Országos ügyész: Dr. Bodnár Zsolt

Országos Bíróság elnökei: Dr. Nagyné Dr. Stieber Tünde és

Dr. Csepregi Zoltán

A zsinat elnökei: Smidéliusz Zoltán és Bárdossy Tamás

Országos számvevőszéki elnök: Koren Andrásné

Országos Gazdasági Bizottság Elnöke: Abaffy Zoltán

Evangélicizációs és missziói lelkész: Gáncs Péter

Katechetikai felelős: változás
Ifjúsági felelős: *Buday Barnabás*
Diakóniai felelős: *Kendeh K. György*

Az Országos Közgyűlés jegyzői:

Lelkészi jegyző: *Szabó Vilmos Béla*, lelkeszt és
Nemlelkész: *Mészáros Tamás* ehm. felügyelőt.

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ORSZÁGOS ELNÖKSÉGÉNEK FELADATFELOSZTÁSA

Sajtó és tömegtájékoztatás: *Szebik Imre, Frenkl Róbert*
Gazdasági ügyek: *Sólyom Jenő, Szebik Imre*
Diakónia (szeretetszolgálat): *Weltler János, Frenkl Róbert*
Ifjúsági munka: *Ittész János*
Oktatás: *Frenkl Róbert*
Ökumenikus és külügyi feladatok: *Szebik Imre és Harmati Béla*
Lelkészi Munkaközösségek felügyelete: *Szebik Imre*
Katechetikai munka (hitoktatás): *Harmati Béla*
Építész: *Benczúr László*
Zenei: *Weltler János*
Gyűjtemények: *Sólyom Jenő, Benczúr László*
Misszió: *Ittész János*
Hittudományi Egyetem felügyelete: *Szebik Imre* (2000–2001. tanév), *Ittész János* (2001–2002. tanév)

ORSZÁGOS BÍRÓSÁG

Elnök: *Dr. Nagyné Dr. Stieber Tünde* és *Dr. Csepregi Zoltán**
Világi bírák: *Dr. Németh Anikó, Dr. Horváth József, Dr. Horváth Attila, Dr. Nagyné Dr. Stieber Tünde, Dr. Sutyinszky Ilona, Dr. Ábrahámné Dr. Szolár Gyöngyi, Dr. Mekis Viktória, Dr. Üveges István*
Lelkészi bírák: *Dr. Cserháti Sándor, Dr. Csepregi Zoltán, Mihácsi Lajos, Menyes Gyula, Varga Gyöngyi, Nagy Zoltán, Bozorády Zoltánné, Johann Gyula*
Országos Bíróság jegyzői: *Gaál Jánosné, Ottóffy Attila*

ORSZÁGOS SZÁMVEVŐSZÉK

Elnök: *Koren Andrásné*
Kiss Tamásné, Sztrókay Attila, Csathné Solymár Katalin, Szalay Ilona, Sándor Miklósné, Káposzta Lajos, Tamásy Tamás, Zügn Tamás, Kertész Géza, Dr. Novák Elek

ORSZÁGOS EGYHÁZ ZSINATI KÜLDÖTTEK

Lelkészi küldött: *Smidéliusz Zoltán*

Póttag: *Krámer György*
Nem lelkeszi küldött: *Nagybocskai Tamás*
Póttagok: *Dr. Lipták András, Dr. Melis János*
Missziói küldött a Zsinaton: *Gáncs Péter* missziói lelkesz

ORSZÁGOS BIZOTTSÁGOK

Diakóniai Bizottság

Elnök: *Kendeh György**
Weltler János, Dr. Frenkl Róbert, Dr. Cserháti Sándor, Demján Sándor, Kendeh György, Bognár Györgyi, Bozorády Krisztina, Fodor Viktor, Kutyej Pál Albert, Orodán Krisztina, Szeverényi János, Sztojanovics András, Szabó Ferencné, Varsányi Ferenc, Weltler Rezső

Egyházzenei Bizottság

Kamp Salamon, Finta Gergely, Bence Gábor, Johann Gyula, Ecsedi Zsuzsa, Trajtlér Gábor, Zászkaliczky Tamás, Gryllus Dániel, Ferenczi Ilona, Szelényi Pál, Róth Márton, Dr. Weltler János

Evangelizációs és Missziói Bizottság

Elnök: *Gáncs Péter*
Kis János, Baranyay Csaba, Bence Imre, Joób Máté, Ittész János, Baranka György, Füller Mihály, Széll Bulcsú, Ittész István, Dr. Győri József, Koczor Miklós, Ferenczy Andrea, Sztruhár András, Koháry Ferenc

Építészeti és Egyházművészeti Bizottság

Elnök: *Pintér Győző**
Elnök helyettes: *Nagy Tamás**
Benczúr László, Szemerei Zoltán, Helfrich Péter, Inotayné Lukáts Judit, Pintér Győző, Krizsán András, Benedicty Gyula, Kertész Gézané, Harmati Béla László, Krähling János, Schneller István, Vincze Csaba, Stermeczki András, Mátray Magdolna, Ottóffy Attila, Ráskai Péter

Gazdasági és Pénzügyi Bizottság

Elnök: *Abaffy Zoltán*
D. Szebik Imre, Dr. Sólyom Jenő, Hafenscher Károly, Szemerei Zoltán, Gáncs Péter, Weisz László, Dr. Gubcsó Endre, Kondor Péter, Dr. Szentpéteri Kálmán, Szeverényi János, Isó Zoltán, Mesterházy Márta, Dr. Sassyné Sztruhár Ildikó, Sztojanovics András, Mihályi Zoltánné

Gyermek és Ifjúsági Bizottság

Elnök: Lénárt Viktor*

Galgóczy Mariann, Buday Barnabás, Bátovszky János, Makoviczky Gyula, Martonné Némethy Márta, Györgyi Ildikó, Cserhádi Sándor, Schaller Bernadett, Skorka Katalin, Sefcsik Zoltán, Kutyej Pál Gábor, Sikter János, Boda Zsuzsa, János Zsuzsanna, Bartha István, Némethné Balogh Eszter, Ócsai Zoltán, Marton Tamás, Rostáné Piri Magdolna, Csorba Gábor, Bencze Andrásné

Gyűjteményi Tanács

Mb. elnök: Dr. Mányoki János

(Elnök választására a következő Országos Közgyűlésen kerül sor)

Dr. Sólyom Jenő, Benczúr László, Dr. Mányoki János, Harmati Béla László, Czenthe Miklós, Kertész Botond, Lazáry Ágnes, Krähling János, Vadnay Katalin, Zsugyel János, Dr. Szále Erzsébet, Jankovits Béla, Dr. Nagy Zoltán

Jogi Bizottság

Elnök: Lackner Pál*

Dr. Bodnár Zsolt, Smidéliusz Zoltán, Bárdossy Tamás, Dr. Nagyné Dr. Stieber Tünde, Dr. Csepregi Zoltán, Feyér Sándor, Szabados Regina, Bárdossy Tamás, Dr. Boros Péter, Lackner Pál, Dr. Kelemen Péter, Dr. Novák Éva

Katechetikai Bizottság

Elnök: Hegedüs Attila*

D. Dr. Harmati Béla, Galgóczy Mariann, Varga Gyöngyi, Német Mihály, Lázár Zsolt, Kézdy Péter, Nagy Ervinné, Sólyom Anikó, Dr. Szabóné Mátrai Marianna, Isó Dorottya, Solymár Mónika, Lacknerné Puskás Sára, Baranyayné Rohn Erzsébet

Liturgiai Bizottság

Elnök: Hafenscher Károly*

Jegyző: Ördög Endre*

D. Dr. Harmati Béla, D. Szebik Imre, Ittész János, Fehér Károly, Ördög Endre, Finta Gergely, Gálos Miklós, Bence Gábor, Trajtlér Gábor, Véghelyi Antal, Szabó Vilmos Béla, Gregersen Labossa György

Nevelési-oktatási Bizottság

Elnök: Jancsó Kálmánné*

Titkár: Mihályi Zoltánné

Jegyző: Solymár Mónika*

Dr. Frenkl Róbert, D. Dr. Harmati Béla, Hafenscher Károly, Szemerei Zoltán, Mihályi Zoltánné, Schulek Mátyás, Tarr Jánosné, Hallgatóné Hajnal Judit, Gaál Jánosné, Rajnai Károly, Lassú Tamásné, Ónodi Szabolcs, Miklóssy László, Bakay Péter, Mekis Ádám, Solymár Mónika, Dr. Lampérth Gyula

Női Missziói Bizottság

Elnök: Aklanné Balogh Éva*

Brebovszkyné Pintér Márta, Fáncki Györgyi, Némethné Tóth Ildikó, Prehoda Mariann, Dr. Hafenscher Károlyné, Sárkány Tiborné, Szabados Regina, D. Szebik Imréné, Isó Dorottya, Pintérné Fürt Judit

Ökumenikus és Külügyi kapcsolati Bizottság

Elnök: Dr. Hafenscher Károly*

D. Szebik Imre, D. Dr. Harmati Béla, Ittész János, Szirmai Zoltánné, Dr. Reuss András, Veres R. Csaba, Győri János Sámuel, Pángyánszky Ágnes, Lupták György, Aradi György, Szentpétery Mariann, Szabó Vilmos Béla

Ősztöndíj Bizottság

Elnök: Dr. Szabó Lajos*

D. Szebik Imre, D. Dr. Harmati Béla, Ittész János, Benczúr László, Dr. Szabó Lajos, Ördög Endre, Dr. Szentpétery Péter, Harmati Béla László, Weltler Rezső, Vető István, Dr. Weltler Jánosné

Sajtó és Tömegkommunikációs Bizottság

Elnök: Dr. Fabiny Tamás*

D. Szebik Imre, Dr. Harmati Béla, Dr. Frenkl Róbert, Hafenscher Károly, Gáncs Péter, Bogdányi Gábor, Nagy László, Győri János Sámuel, Kendeh K. Péter, Pintér Károly (ifj.), Szabóné Mátrai Marianna, Mányoki János, ifj. Káposzta Lajos, Novotny Zoltán, Szegefű Katalin, Tóth-Szöllős András, Lengyel Anna, Gülch Csaba, Varga Lajos, Kiss Miklós, Menyes Gyula

Teológiai és Etikai Bizottság

Elnök: Dr. Hafenscher Károly*

D. Szebik Imre, Dr. Hafenscher Károly, Dr. Reuss András, Ördög Endre, Csepregi András, Balicza Iván, Andorka Árpád, Béres Tamás

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ I./2000. RENDELETE

Az egyházi önkormányzatok és intézmények költségvetése és zárszámadása elkészítésének szabályairól

A Magyarországi Evangélikus Egyház közgyűlése az egyház háztartásáról szóló, 2000. évi I. törvény II. fejezet 3–6 §-ban foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el.

1. §

A Magyarországi Evangélikus Egyház önálló gazdálkodással rendelkező önkormányzataiban és intézményeiben a gazdálkodási év megegyezik a naptári évvel, tehát a tárgyév január 1-jétől december 31-éig tart.

2. §

(1) Az országos egyház költségvetésének előkészítése az országos gazdasági igazgató feladata. A költségvetési javaslatot a gazdasági és pénzügyi bizottság és az országos elnökség véleményével együtt kell az országos egyház presbitériumához beterjeszteni. A költségvetést az országos egyház presbitériumának a tárgyévet megelőző év december 31-e előtt kell elfogadnia.

(2) A zárszámadást és zárómérleget hasonló előkészítés után a tárgyévet követő év május 31-éig kell az országos presbitériumnak elfogadnia.

(3) A költségvetés és zárszámadás, illetve zárómérleg szerkezetét az 1. számú melléklet tartalmazza.

3. §

(1) Az egyházmegyék költségvetésének előkészítése az egyházmegyei gazdasági felelős feladata, együttműködésben az egyházmegye elnökségével. A költségvetést az egyházmegye gazdasági bizottságának véleményével együtt kell az egyházmegye presbitériumához beterjeszteni. Azt a presbitériumnak a tárgyév elején, április 30-a előtt kell elfogadnia és jóváhagyásra az országos presbitériumhoz felterjeszteni.

(2) A zárszámadást és zárómérleget hasonló előkészítés után, a tárgyévet követő év április 30-áig kell az egyházmegyei presbitériumnak elfogadnia és jóváhagyásra felterjeszteni.

(3) Az egyházmegye költségvetését, illetve zárszámadását és zárómérlegét jóváhagyás céljából az országos egyház presbitériumának a tárgyév, illetve a tárgyévet követő év május 31-éig kell megtárgyalnia.

(4) Az egyházmegye költségvetését, illetve zárszámadását és zárómérlegét a 2. számú mellékletben megadott űrlapnak megfelelően kell elkészíteni.

4. §

(1) Az egyházközségek költségvetésének előkészítése az

egyházközség elnökségének a feladata. Az egyházközségek önálló gazdálkodással rendelkező részei (anya-, társ- és leányegyházak) költségvetésének előkészítése az egyházközség lelkészének és a illetékes egyház felügyelőjének – leányegyház esetén a gondnoknak – a feladata. A költségvetést az egyházközség, illetve az illetékes egyház presbitériumának a tárgyév elején, március 31-e előtt kell elfogadnia és jóváhagyásra az egyházmegye presbitériumához felterjeszteni.

(2) A zárszámadást és a zárómérleget hasonló előkészítés után a tárgyévet követő év március 31-éig kell a presbitériumnak elfogadnia és jóváhagyásra felterjeszteni.

(3) Az egyházközség költségvetését, illetve zárszámadását és zárómérlegét jóváhagyás céljából az egyházmegye presbitériumának a tárgyév, illetve a tárgyévet követő év április 30-áig kell megtárgyalnia.

(4) Az egyházközség költségvetését, illetve zárszámadását és zárómérlegét a 3. számú mellékletben megadott űrlapnak megfelelően kell elkészíteni.

5. §

(1) Az önálló gazdálkodással rendelkező egyházi oktatási és diakóniai intézmények költségvetésének előkészítése az intézmény gazdasági vezetőjének a feladata. A költségvetést az intézmény igazgatótanácsának, a Hittudományi Egyetem esetében az Egyetemi Tanácsnak a tárgyév elején, március 31-e előtt kell megtárgyalnia, véleményezni és jóváhagyásra felterjeszteni.

(2) A zárszámadást és a zárómérleget hasonló előkészítés után az igazgatótanácsnak, illetve az Egyetemi Tanácsnak a tárgyévet követő év március 31-éig kell véleményezni és jóváhagyásra felterjeszteni.

(3) Az intézmények költségvetését, illetve zárszámadását és zárómérlegét a fenntartó önkormányzat presbitériumának a tárgyév, illetve a tárgyévet követő év május 31-éig kell megtárgyalnia és jóváhagynia.

(4) Az intézmények költségvetését, illetve zárszámadását és zárómérlegét a 4. számú mellékletben megadott űrlapnak megfelelően kell elkészíteni.

6. §

Ezt a rendeletet a 2001. évre vonatkozó költségvetések és zárszámadások elkészítésétől kezdődően kell alkalmazni.

Budapest, 2000. december 15.

adatok eFt-ban

AZ EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS EGYHÁZ
200.... évi költségelőirányzata és zárszámadása

BEVÉTELEK :**A./ CSOPORT***Állami támogatás (járadék + kiegészítés)**Állami támogatás (SZJA részesedés)**Házingatlan bevételek (bérleti díjak)**Kamat*

A./ csoport összesen: _____

B./ CSOPORT*Állami támogatások**Országos járulék**Kötelező offertóriumok:**GAS**Külföldi segélyek:*

B./ csoport összesen: _____

MINDÖSSZESEN: _____**KIADÁSOK:****A./ CSOPORT***Országos Egyház működési költségei:**Illetmények**Megbízási díjak**Törvényes terhek**Dologi kiadások:**Intézmények támogatása (működési):**Nyugdíjosztály**Déli Egyházkerület**Északi Egyházkerület**Nyugati Egyházkerület**Evangélikus Hittudományi Egyetem**Sajtóosztály**Révfülöpi Oktatási Központ**Fóti Kántorképző**Piliscsaba**Cinkotai Missziói Központ**Telekgerendás**Luther Otthon**Egyházmegegyék támogatása**Külügyi kiadások:**Missziói munka:**Egyesületek, alapítványok támogatása:*

Ökumenikus kapcsolatok:

Központi beruházások:

Oktatási intézmények beruházási támogatása:

Szeretetotthonok beruházási támogatása:

Gyülekezetek támogatása:

Járadékfizetés

Működési támogatás

Felújítási támogatás

Kiemelt támogatások:

Központi illetménykiegészítés

Országosan ösztönzött célok:

Egyházi személyek tb. járuléka

Zsinat költségei

Pedagógus vezetőképzés

Bíróságok költségei

Belső egyházi kárpótlás

Előre nem látottak

Költségvetési tartalék

A./ csoport összesen: _____

B./ CSOPORT

Hitoktatás

Oktatási intézmények (kiegészítő támogatás)

Közgyűjtemények működése:

Szeretetotthonok norm. támogatása

Országos járulék terhére:

Nyugdíjosztály

Kötelező offertóriumok terhére:

GAS

Külföldi segélyek terhére:

B./ csoport összesen: _____

MINDÖSSZESEN: _____

AEvangélikus Egyházmegye

..... évi

KÖLTSÉGELŐIRÁNYZATA ÉS ZÁRSZÁMADÁSA

Megnevezés	Költségelőirányzat Ft	Zárszámadás Ft
BEVÉTEL		
Egyházmegyei járulék		
Közegyházi támogatás		
Állami támogatás		
Adományok		
Levonás alkalmazottaktól		
Kamat		
Ehm-i szeretetszolgálat		
Lelkeszi önségély		
Útiköltség-benzintérítés		
GAS felosztható része		
Kölcsön törlesztés		
Leltári tárgyak értékesítése		
Egyéb bevételek (.....)		
Eddig összesen:		
Továbbítandók:		
Országos járulék		
GAS		
Templomépítési offertórium		
Gyógykezeltetési offertórium		
Ifjúsági offertórium		
Missziói offertórium		
Nyugdíjas offertórium		
Szórvány offertórium		
Biblia offertórium		
Téves befizetések		
BEVÉTEL ÖSSZESEN:		

2. sz. melléklet

Megnevezés	Költségelőirányzat Ft	Zárszámadás Ft
KIADÁS		
Lelkeszi illetmények		
Alkalmazotti illetmények		
Egyéb illetmények		
TB járulékok, SZJA		
Irodai költségek		
Posta, telefon költségek		
Banki költségek		
Sajtó-előfizetések		
Fűtés - világítás		
Útiköltség - napidíjak		
Takarítás, karbantartás		
Reprezentáció		
Gépjármű költségek		
Adó- biztosítások		
GAS segély gyülekezeteknek		
Ehm-i szeretetszolgálat		
Lelkeszi önszegély		
Személyi segélyek		
Egyéb kiadások		
Kölcsön folyósítás		
Leltári tárgy beszerzése		
Eddig összesen:		
Továbbítandók:		
Országos járulék		
GAS		
Templomépítési offertórium		
Gyógykezeltetési offertórium		
Ifjúsági offertórium		
Missziói offertórium		
Nyugdíjas offertórium		
Szórvány offertórium		
Biblia offertórium		
KIADÁS ÖSSZESEN:		

ZÁRÓ MÉRLEG

Előző év végi pénzeszközök összege:	+.....Ft
200... (tárgy) évi bevételek összege:	+.....Ft
	+.....Ft
200... (tárgy) évi kiadások összege:	-Ft
Pénzeszközök 200... december 31-én:	+.....Ft

Készpénz Ft
Folyószámla Ft
Betét Ft

Vagyonteltár értéke előző év végén:

a.) IngatlanokFt
b.) FelszerelésekFt
c.) JárművekFt
Ft

Tárgy évben leltári érték

növekedés	+.....Ft
	=.....Ft

Tárgy évben leltári érték

csökkenés	-.....Ft	
	-.....Ft	+.....Ft

Egyházmegye követelése:

.....Ft	+
.....Ft	+
		=

Egyházmegye tartozása:

.....Ft	
.....Ft	
Ft	-.....Ft

Az egyházmegye vagyona:

=.....Ft

Előirányzat jóváhagyása:

AEvangélikus Egyházmegye Presbitériumévi
.....hónapján tartott ülésén jóváhagyta.

P.H.

.....
gazdasági felelős

.....
ehm-i szvsz.elnök

.....
ehm.felügyelő

.....
esperes

Jóváhagyta a MEE Országos Presbitériuma azévi
.....hónapján tartott ülésén.

P.H.

.....
országos szvsz.elnök

.....
országos felügyelő

.....
elnök-püspök

Zárszámadás jóváhagyása:

AEvangélikus Egyházmegye Presbitériuma azévi
.....hónapján tartott ülésén jóváhagyta.

P.H.

.....
gazdasági felelős

.....
ehm-i szvsz.elnök

.....
ehm.felügyelő

.....
esperes

Jóváhagyta a MEE Országos Presbitériuma azévi
.....hónapján tartott ülésén.

P.H.

.....
országos szvsz.elnök

.....
országos felügyelő

.....
elnök-püspök

A-i evangélikus egyház(község)

20..... évi

KÖLTSÉGVETÉSE ÉS ZÁRSZÁMADÁSA

	Megnevezés	Költségvetés		Zárszámadás	
		részösszeg	összesen	részösszeg	összesen
	BEVÉTELEK				
901	Gyülekezeti tagoktól				
.01	Egyházfenntartói járulék				
.02	Adomány				
.03	Perselypénz				
.04	Céladomány				
				
	összesen:				
902	Továbbítandó bevétel gyülekezeti tagoktól				
.01	Kötelező offertóriumok				
.02	Gusztáv Adolf-segély				
.03	Szupplikáció				
.04	Iskolafenntartás				
.05	Iratterjesztés				
				
	összesen:				
903	Gazdálkodásból				
.01	Lakbérek				
.02	Ingatlanok bérbeadása				
.03	Temető				
.04	Kamat				
.05	ÁFA visszatérítés				
				
	összesen:				
904	Belső egyházi forrásból				
.01	Működésre				
.02	Fizetéskiegészítésre				
.03	Gusztáv Adolf-segélyből				
.04	Más egyházközségtől				
.05	Egyházközség más részétől (társ- leány)				
				
	összesen:				
905	Külföldi egyházi forrásból				
.01	Bajor segély				
.02	LVSZ segély				
.03	GAW segély				
.04	Testvérgyülekezetektől				
				
	összesen:				
	Átvitel:				

3. sz. melléklet

Át hozat:					
906	Központi támogatás (állami)				
.01	Hitoktatási díj				
.02	Beruházási-, felújítási céltámogatás				
.03	Járadék				
				
	összesen:				
907	Külső támogatás				
.01	Helyi, megyei önkormányzattól				
.02	Cégektől, vállalkozásoktól				
.03	Pályázatokból				
.04	Saját alapítványtól				
.05	Egyéb alapítványtól				
				
	összesen:				
908	Átfutó tételek				
.01	Lelkészek nyugdíjjáradéka				
.02	Alkalmazottak nyugdíjjáradéka				
.03	SZJA				
.04	MVJ				
	összesen:				
909	Rendkívüli bevételek				
.01	Ingatlaneladás				
.02	Ingóságok eladása				
.03	Követelések törlesztése				
.04	Kölcsönfelvétel				
				
	összesen:				
Bevétel összesen:					
KIADÁSOK					
501	Illetmények				
.01	Lelkészeknek egyházi szolgálatért				
.02	Lelkészek hitoktatási díja				
.03	Nem lelkészi alkalmazottak illetménye				
.04	Nem lelkészi hitoktatók díja				
	összesen:				
502	Törvényes terhek				
.01	Eü. bizt. alap				
.02	Nyugdíj bizt. alap				
.03	Lelkészi nyugdíjjáradék				
.04	Alkalmazottak nyugdíjjáradéka				
.05	Munkaadói járulék				
.06	%-os EHO				
.07	Tételes EHO				
.08	SZJA				
.09	MVJ				
	összesen:				
Átvitel:					

Át hozat:					
503	Dologi kiadások				
.01	Biztosítás				
.02	Adók				
.03	Irodaszerek				
.04	Posta, telefon				
.05	Sajtóelőfizetések				
.06	Gyülekezeti könyvtár, levéltár				
.07	Takarítás, felszerelés javítása				
.08	Útiköltség, napidíj				
.09	Fűtés, világítás				
.10	Közüzemi díjak (víz, csatorna, szemét)				
.11	Banki kezelési költségek				
				
				
				
	összesen:				
504	Más egyházi szervnek				
.01	Országos járulék				
.02	Egyházmegyei járulék				
.03	Iskolafenntartás				
.04	Más egyházközségnek				
.05	Anya egyházközségnek				
				
	összesen:				
505	Továbbítandók				
.01	Kötelező offertóriumok				
.02	Gusztáv Adolf-segély				
.03	Szupplikáció				
.04	Iskolafenntartásra				
.05	Iratterjesztés				
				
	összesen:				
506	Bérleti díjak				
.01	Lakbérek				
.02	Helyiségbérek				
				
	összesen:				
507	Javítás, karbantartás, tatarozás				
.01	Templomban				
.02	Gyülekezeti helyiségben				
.03	Lakásokban				
				
	összesen:				
508	Új létesítmények				
				
	összesen:				
	Átvitel:				

Áthozat:					
509	Felszerelés pótlása				
.01	Templomban				
.02	Gyülekezeti helyiségben				
.03	Lakásokban				
				
	összesen:				
510	Gépjármű költség				
.01	Üzemanyag				
.02	Javítás, karbantartás				
.03	Saját gépkocsi használat				
.04	Biztosítás				
				
	összesen:				
511	Segélyek				
.01	Személyeknek				
.02	Intézményeknek				
				
	összesen:				
512	Egyéb				
.01	Belmissziói kiadások				
.02	Kamat				
.03	Reprezentáció				
.04	Ifjúsági táborok költsége				
.05	Konferenciárészvétel támogatása				
.06	Temetőfenntartás				
				
	összesen:				
513	Leltári tárgyak beszerzése				
.01	Ingatlan vétel				
.02	Felszerelés vétel				
.03	Jármű vétel				
				
	összesen:				
	Eddig összesen:				
514	Kölcsönök				
.01	Kölcsön folyósítása				
.02	Kölcsön törlesztése				
	összesen:				
	<u>KIADÁS ÖSSZESEN:</u>				

ZÁRÓ MÉRLEG

Előző évi végi pénzeszközök összege:Ft
200..... (tárgy) évi bevételek összege:	+ <u>.....Ft</u>
	=Ft
200..... (tárgy) évi kiadások összege:	- <u>.....Ft</u>
Pénzeszközök 20..... (tárgy) év december 31-én:Ft

Pénzeszközök megoszlása:

KészpénzFt
FolyószámlaFt
BetétFt
Ft
	<u>.....Ft</u>
Összesen:Ft

Vagyonleltár értéke előző év végén:Ft
a.) IngatlanokFt
b.) FelszerelésekFt
c.) Járművek	<u>.....Ft</u>
Összesen:	=Ft
Tárgy évben leltári érték növekedés	+ <u>.....Ft</u>
	=Ft
Tárgy évben leltári érték csökkenés	- <u>.....Ft</u>
	=Ft

Gyülekezet követelése:

SzemélyektőlFt + <u>.....Ft</u>
Intézményektől	<u>.....Ft</u> =Ft

Gyülekezet adóssága:

SzemélyeknekFt
Intézményeknek	<u>.....Ft</u> -Ft

A gyülekezet vagyona	= <u>.....Ft</u>
----------------------	------------------

Előirányzat jóváhagyása:

Jóváhagyta a(z)Evangélikus Egyházközség Presbitériuma 20..... év
 hó napján tartott ülésén.

P. H.

.....
 pénztáros v. gondnok

.....
 számvevőszéki elnök

.....
 felügyelő

.....
 lelkész

Jóváhagyta a(z)Evangélikus Egyházmegye Presbitériuma 20..... év
 hó napján tartott ülésén.

P. H.

.....
 egyházm. számv. elnök

.....
 egyházm. felügyelő

.....
 esperes

Zárszámadás jóváhagyása:

Jóváhagyta a(z)Evangélikus Egyházközség Presbitériuma 200..... év
 hó napján tartott ülésén.

P. H.

.....
 pénztáros v. gondnok

.....
 számvevőszéki elnök

.....
 felügyelő

.....
 lelkész

Jóváhagyta a(z)Evangélikus Egyházmegye Presbitériuma 200..... év
 hó napján tartott ülésén.

P. H.

.....
 egyházm. számv. elnök

.....
 egyházm. felügyelő

.....
 esperes

.....
intézmény neve

.....
intézmény címe

.....
intézmény számlaszáma

.....
intézmény adószáma

.....
intézmény TB száma

20..... évi költségvetés, zárszámadás

		Költségvetési előirányzat ezer forintban	Zárszámadás forintban
	BEVÉTELEK		
91	INTÉZMÉNYI MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK		
911	<i>Alaptevékenység bevételei</i>		
91121	Intézményi ellátási díjak		
91122	Alkalmazottak térítése		
91129	Egyéb alaptevékenységi bevételek -DSK tagdíj		
	911 Összesen		
913	<i>Intézmények egyéb sajátos bevételei</i>		
91321	Bérleti és lízing díjbevételek		
91324	Elhasználódott, feleslegessé vált készletek értékesítése		
91325	Dolgozók, hallgatók, tanulók kártérítése és egyéb térítése		
91329	Egyéb bevételek - gyűlekezetektől		
	- magánszemélyektől		
	- alapítványtól		
	- pályázatból		
	913 Összesen		
916	<i>Kamatbevételek</i>		
919	<i>Általános forgalmiadó- bevételek, visszatérülések</i>		
91922	Felhalmozási kiadásokhoz kapcsolódó ÁFA -visszatérülés		
91923	Kiszámlázott termékek és szolgáltatások ÁFA-ja		
91915	ÁFA visszatérítési támogatás		
	919 Összesen		
	91 Intézményi működési bevételek összesen		
94	KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSBŐL KAPOTT KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS		
941	<i>Felügyeleti szervtől kapott támogatás</i>		
94121	Működési költségvetési támogatás		
	- normatív támogatás		
	- egyházi kiegészítő normatíva		
	- egyházi támogatásból felújításra, beruházásra		
	941 Összesen		
942	<i>Önkormányzatok költségvetési támogatása</i>		
	94 Közp. költségv.-ből kapott költségvi támog. össz.		
98	PÉNZFORGALOM NÉLKÜLI BEVÉTELEK		
981	<i>Előző évi előirányzat-, pénzmaradvány igénybevétele</i>		
	BEVÉTELEK ÖSSZESEN		

		Költségvetési előirányzat ezer forintban	Zárszámadás forintban
	KIADÁSOK		
51	RENDSZERES ÉS NEM RENDSZERES SZEMÉLYI JUTTATÁSOK		
5112	<i>Rendszeres személyi juttatások teljesítése</i>		
51121	Alapilletmények		
511212	Közalkalmazottak alapilletménye		
	- 13. havi illetmény		
51123	Nyelvpótlék		
511232	Közalkalmazottak nyelvpótléka		
51124	Egyéb kötelező illetménypótlékok		
511242	Közalkalmazottak egyéb kötelező illetménypótléka		
511245	Egyéb bérrendszer hatálya alá tartozók egyéb kötelező bérpótléka		
51126	Egyéb juttatás		
511265	Egyéb bérrendszer hatálya alá tartozók egyéb juttatásai		
511267	Jogszabály alapján kifizetett 14. havi bér		
	511 Összesen		
512	<i>Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások</i>		
51221	Jutalom		
51222	Túlóra, túlszolgálat		
51223	Készenléti, ügyeleti, helyettesítés díj		
51229	Egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatás		
	512 Összesen		
513	<i>Foglalkoztatottak sajátos juttatásai</i>		
51321	Végkielégítés		
51322	Jubileumi jutalom		
51323	Napidíj		
51324	Biztosítási díjak		
513241	Önkéntes biztosító pénztárakba történő befizetés		
513242	Magánnyugdíj tagdíj-kiegészítése		
51329	Egyéb sajátos juttatások - pedagógus továbbképzés		
	513 Összesen		
514	<i>Személyhez kapcsolódó költségtérítések és hozzájárulások</i>		
51421	Ruházati költségtérítés		
	ÁTVITEL		

		ÁTHOZAT		
51422	Üdülési hozzájárulás			
51423	Közlekedési költségtérítés			
51424	Étkezési hozzájárulás			
51429	Egyéb költségtérítés és hozzájárulás			
		514 Összesen		
515	<i>Szociális jellegű juttatások</i>			
5152	Szociális jellegű juttatások kiadásai			
		515 Összesen		
516	<i>Részmunkaidőben foglalkoztatottak juttatásai</i>			
516122	Részmunkaidőben foglalkoztatott közalkalmazottak munkavégzéséhez kapcsolódó személyi juttatásainak kiadásai			
		516 Összesen		
517	<i>Teljes munkaidőben foglalkoztatottak különféle nem rendszeres juttatásai</i>			
5172	Különféle nem rendszeres juttatásai kiadási teljesítése - saját dolgozó megbízása			
		517 Összesen		
	51 Rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások összesen			
52	KÜLSŐ SZEMÉLYI JUTTATÁSOK			
522	<i>Állományba nem tartozók juttatásai</i>			
5222	Állományba nem tartozók juttatásainak kiadásai			
		52 Külső személyi juttatások összesen		
53	MUNKAADÓKAT TERHELŐ JÁRULÉKOK			
531	<i>Társadalombiztosítási járulék</i>			
532	<i>Munkaadói járulék</i>			
533	<i>Egészségügyi hozzájárulás</i>			
534	<i>Táppénz hozzájárulás</i>			
		ÁTVITEL		

ÁTHOZAT			
536	<i>Munkaadókat terhelő egyéb járulékok - rehabilitációs hozzájárulás</i>		
	53 Munkaadókat terhelő járulékok összesen		
54	KÉSZLETBESZERZÉSEK		
541	<i>Élelmiszerek</i>		
542	<i>Gyógyszer, vegyszer</i>		
543	<i>Irodaszer, nyomtatvány</i>		
544	<i>Könyv, folyóirat, egyéb információhordozó</i>		
545	<i>Tűzelőanyagok</i>		
546	<i>Hajtó és kenőanyag</i>		
547	<i>Szakmai anyag és kis értékű tárgyi eszközök, szellemi termékek</i>		
548	<i>Munkaruha, védőruha, formaruha, egyenruha</i>		
549	<i>Egyéb készletek</i>		
54921	Karbantartási anyagok, eszközök, alkatrészek, szerszámok		
54922	Tisztítószerek		
54923	Bútorok, textíliák		
54924	Egyéb tárgyi eszközök		
	549 Összesen		
	54 Készletbeszerzések összesen		
55	SZOLGÁLTATÁSOK		
551	<i>Kommunikációs szolgáltatások</i>		
55121	Nem adatátviteli célú távközlési díjak		
55122	Adatátviteli célú távközlési díjak		
55129	Egyéb kommunikációs szolgáltatások		
	551 Összesen		
552	<i>Különféle szolgáltatási kiadások</i>		
55221	Vásárolt élelmezés		
55222	Bérelti és lízing díjak		
	ÁTVITEL		

	ÁTHOZAT		
55223	Szállítási szolgáltatások		
55224	Gázenergia szolgáltatás díja		
55225	Villamosenergia szolgáltatás díjai		
55226	Távhő és melegvíz szolgáltatás díjai		
55227	Víz és csatornadíjak		
55228	Karbantartási kisjavítási szolgáltatások kiadása		
55229	Egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatások		
	552 összesen		
553	Vásárolt közszolgáltatások		
5532	Vásárolt közszolgáltatások kiadásai		
	55 Szolgáltatások összesen		
56	Különféle dologi kiadások		
561	Általános forgalmi adó kiadások		
56121	Vásárolt termékek és szolgáltatások általános forgalmi adója		
56122	ÁFA befizetése		
	561 Összesen		
562	Kiküldetés, reprezentáció, reklámkiadások		
56221	Belföldi kiküldetés		
56222	Külföldi kiküldetés		
56223	Reprezentáció		
56224	Reklám és propaganda kiadások		
	562 Összesen		
563	Egyéb dologi kiadások		
56321	Oktatással kapcsolatos egyéb dologi kiadások		
56322	Működéssel kapcsolatos egyéb dologi kiadások		
	563 Összesen		
	56 Dologi kiadások összesen		
57	EGYÉB FOLYÓ KIADÁSOK		
571	Különféle költségvetési befizetések		
57121	Előző évi maradvány visszafizetése (normatív támogatás)		
	571 Összesen		
	ÁTVITEL		

		ÁTHOZAT	
572	<i>Adók, díjak, egyéb befizetések</i>		
57221	<i>Munkáltató által fizetett személyi jövedelemadó</i>		
57223	<i>Különbféle adók, díjak, egyéb befizetések kiadásai</i>		
	572 Összesen		
	57 Egyéb folyó kiadások összesen		
58	ELLÁTOTTAK PÉNZBELI JUTTATÁSAI		
5822	<i>Középfokú oktatásban résztvevők pénzbeli juttatásai</i>		
5842	<i>Felnőtt oktatásban résztvevők pénzbeli juttatásai</i>		
5852	<i>Egyéb pénzbeli juttatás ellátottak részére</i>		
	58 Ellátottak pénzbeli juttatásai összesen		
	KIADÁSOK ÖSSZESEN		

		Költségvetési előirányzat ezer forintban	Zárszámadás forintban
	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK		
123	<i>Ingatlanok vásárlása, létesítése</i>		
124	<i>Ingatlanok felújítása</i>		
133	<i>Gépek, berendezések, felszerelések vásárlása, létesítése</i>		
134	<i>Gépek, berendezések és felszerelések felújítása</i>		
141	<i>Járművek vásárlása</i>		
144	<i>Járművek felújítása</i>		
	123-144 Befektetett eszközök összesen		

.....
intézmény

PÉNZFORGALOM EGYEZTETÉSE

megnevezés	sorszám	ÖSSZEG e forintban
1	2	3
Pénzkészlet a tárgyidő- szak elején-egyenlegek		
- OTP és bankszámlák		
- devizaszámlák		
-pénztárok és betétk.		
- pénzkészlet összesen (01+02+03)		
Bevételek +		
kiadások		
különbözete -		
Pénzkészlet a tárgyidő- szak végén-egyenlegek		
- OTP és bankszámlák		
- devizaszámlák		
-pénztárok és betétk.		
- pénzkészlet összesen 10 = (07+08+09) = (04+05+06)		

.....
intézmény

LÉTSZÁM ADATOK 20...

	fő	evangélikus
alkalmazotti létszám 20... december 31-én		
pedagógus:		
- főállású		
- részmunkaidős		
- megbízási jogv.		
- nyugdíjas		
adminisztráció:		
- főállású		
- részmunkaidős		
- nyugdíjas		
technikai alkalmazott:		
- főállású		
- részmunkaidős		
- nyugdíjas		
tanulói létszám 20... december 31-én		
- óvódás		
- általános iskolás		
- középiskolás		
- 5. osztály		
- 6. osztály		
- 7. osztály		
- 8. osztály		
- 9. osztály		
- 10. osztály		
- 11. osztály		
- 12. osztály		
- 13. osztály		
- szakközépiskolás		
- kollégista		
- főiskolai kollégista		

IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS TÁRGYI ESZKÖZÖK ÁLLOMÁNYÁNAK ALAKULÁSA

Intézmény neve:

EZER FORINTBAN

Megnevezés	Sorszám	Immateriális javak	Ingtatlanok	Gépek, berendezések és felszerelések	Járművek	Összesen
1	2	3	4	5	6	7
Előző évi záróállomány (Tárgyévi nyitóállomány)	01					
Beszerzés, létesítés	02					
Alaptevékenységhez térítésmentes átvétel	03					
Átsorolás	04					
Egyéb növekedések	05					
Összes növekedés (02-05)	06					
Selejtezés, megsemmisülés	07					
Térítésmentes átadás	08					
Átsorolás	09					
Egyéb csökkenések	10					
Összes csökkenés (07-10)	11					
Bruttó érték összesen (01+06-11)	12					
Előző évi záróállomány (Tárgyévi nyitóállomány)	13					
Növekedés	14					
Csökkenés	15					
Átsorolás	16					
Értékcsökkenés összesen (13+14 - 15+16)	17					
Eszközök nettó értéke (12-17)	18					
Teljesen (0-ig) leírt eszközök bruttó értéke	19					

AZ EGYSZERES KÖNYVITELT VEZETŐK CSAK A 01, 06, 11, 12. SOROKAT TÖRLTIK KI A LETTÁR ALAPJÁN.

20..... évi költségvetés jóváhagyva

Dátum:

ph

igazgató

gazdasági vezető

igazgató tanács elnöke

20..... évi zárszámadás jóváhagyva

Dátum:

ph

igazgató

gazdasági vezető

igazgató tanács elnöke

adatok eFt-ban

**AZ EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS EGYHÁZ
2001. évi költségelőirányzata**
BEVÉTELEK :**A./ CSOPORT**

Állami támogatás (járadék + kiegészítés)	753 000
Állami támogatás (SZJA részesedés)	293 000
Házingatlan bevételek (bérleti díjak)	4 000
Kamat	6 000
A./ csoport összesen:	1 056 000

B./ CSOPORT

Állami támogatás (hitoktatás)	120 000
Állami támogatás (oktatási intézmények kiegészítő)	485 000
Állami támogatás (közgyűjtemény)	35 300
Állami támogatás (szoc.normatíva + kiegészítés)	264 000
Országos járulék	8 300
Kötelező offertóriumok:	
Templomépítési offertórium	1 100
Gyógykezeltetési offertórium	1 150
Ifjúsági offertórium	1 000
Nyugdíjas offertórium	1 200
Szórvány offertórium	1 150
Biblia offertórium	1 100
Missziói Offertórium	1 000
GAS - Déli Egyházkerület	900
GAS - Északi Egyházkerület	1 300
GAS - Nyugati Egyházkerület	1 300
Külföldi segélyek:	
Bajor segély	65 000
LVSZ segély	15 000
GAW segély	10 000
Partnerhilfe	60 000
B./ csoport összesen:	1 073 800

MINDÖSSZESEN: 2 129 800

KIADÁSOK:**A./ CSOPORT**

Országos Egyház működési költségei:	
Illetmények	43 624
Mebízási díjak	2 000
Törvényes terhek	12 009
Dologi kiadások:	
Biztosítás	2 500
Irodai kiadások, sokszorosítás	4 000
Posta, telefon, banki költségek	10 000
Sajtó előfizetések	250
Takarítás, karbantartás	1 000
Átvitel:	75 383

	<u>Áthozat:</u>	<u>75 383</u>
Útiköltség, napidíjak		600
Gépkocsi fenntartás		3 000
Közüzemi díjak		4 000
Házfenntartási kiadások		10 500
Reprezentáció		1 500
Felszerelések		4 000
Számítástechnika		4 000
<i>Intézmények támogatása (működési):</i>		
Nyugdíjosztály		22 000
Egyházkerületek működésére:		
Déli Egyházkerület - személyi + járulék		12 000
Déli Egyházkerület - dologi		10 000
Északi Egyházkerület - személyi + járulék		13 000
Északi Egyházkerület - dologi		10 000
Nyugati Egyházkerület - személyi + járulék		10 000
Nyugati Egyházkerület - dologi		8 000
Evangélikus Hittudományi Egyetem		20 000
Sajtóosztály		10 000
Révfülöpi Oktatási Központ		13 000
Fóti Kántorképző		5 300
Piliscsaba		10 000
Cinkotai Missziói Központ		1 500
Telekgerendás		1 000
Luther Otthon		6 000
Egyházmegyék támogatása		13 000
<i>Külső kiadások:</i>		
Nemzetközi tevékenység, tagdíjak		15 000
Határon túli magyarok		4 000
<i>Missziói munka:</i>		
Ifjúsági és Gyermekbizottság		5 400
Tömegkommunikációs Bizottság		6 000
Missziói Bizottság		3 500
Női Bizottság		2 400
Egyéb bizottságok		1 500
Egyetemi Gyülekezet		3 300
Lelkészkonferenciák		2 000
Énekkarok, zenei táborok		4 000
Külmissziói Egyesület		900
Kórház és börtönmisszió		500
<i>Egyesületek, alapítványok támogatása:</i>		
Evangélium Színház		2 000
Keresztyén Zsidó Társaság		200
FÉBÉ Egyesület		1 000
Városmajori Alapítvány		300
Diakóniai Testvérszövetség		200
Sárszentlőrinci Népfőiskola		1 000
<i>Ökumenikus kapcsolatok:</i>		
Ökumenikus Tanács		4 500
Theológiai Szemle		240
Protestáns Napok		300
Sajtó kiadványok		500
Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat		1 000
Bibliatársulat Alapítvány		1 000
Ökumenikus Tanulmányi Központ		200
Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet		300
Egyéb		500
	<u>Átvitel:</u>	<u>329 523</u>

	<u>Áthozat:</u>	<u>329 523</u>
<i>Központi beruházások:</i>		
Ökumenikus Tanács - központ építése		33 000
Győri püspöki székhely berendezésére		20 000
Cinkota - telekvásárlás		10 000
Szolgálati gépkocsik vásárlása		9 000
Szolgálati lakások vásárlása		30 000
Zákeus MC eszközbeszerzés		4 000
<i>Oktatási intézmények beruházási támogatása:</i>		
Evangélikus Hittudományi Egyetem - teol.otthon bővítése		20 000
Aszódi Gimnázium - tornaterem II. részlet		80 000
Nyíregyháza, Általános Iskola - épület állagmegóvása		8 000
Várpalotai Óvoda - óvoda bővítése		20 000
Egyéb (Sopron, Eötvös / Budapest, Fasor)		27 000
<i>Szeretotthonok beruházási támogatása:</i>		
SAREPTA - tetőszerkezet felújítása		20 000
Szombathely - szeretotthon bővítése		8 000
Kőszeg - szeretotthon befejezése		5 000
<i>Gyülekezetek támogatása:</i>		
Járadékfizetés		61 564
Működési támogatás		16 000
Felújítási támogatás		90 000
<i>Kiemelt támogatások:</i>		
Békásmegyér - templom + gyülekezeti ház befejezése		25 000
Budahegyvidék - templomépítés befejezése		30 000
Budaörs - templomépítés előkészítése		5 000
Kelenföld - gyülekezeti épületekre		5 000
Óbuda - templomtető és torony felújítása		6 000
Pesterzsébet - gyülekezeti terem építése		10 000
Csabacsúd - új parochia építése		20 000
Irsa - templom renoválása		10 000
Kaposvár - szolgálati lakás vásárlása		12 000
Keszthely - gyülekezeti ház átépítése		25 000
Nyírszöllős - Nyírtelek - templom építése		10 000
Sárvár - templom renoválása		10 000
Somogyvámos - templom teljes felújítása		6 000
Zalaegerszeg - szolgálati lakás vásárlása		6 500
<i>Központi illetménykiegészítés</i>		10 000
<i>Országosan ösztönzött célok:</i>		
Ifjúsági és missziói pályázatokra kieg.		2 000
Számítógép program		7 000
Orgona program		3 500
Orosházi találkozó		2 000
<i>Egyházi személyek tb. járuléka</i>		35 129
<i>Zsinat költségei</i>		3 000
<i>Pedagógus vezetőképzés</i>		1 500
<i>Bíróságok költségei</i>		500
<i>Belső egyházi kárpótlás</i>		5 000
<i>Előre nem látottak</i>		4 784
<i>Költségvetési tartalék</i>		10 000
A./ csoport összesen:		<u>1 056 000</u>

B./ CSOPORT

Hitoktatás	120 000
Oktatási intézmények (kiegészítő támogatás)	485 000
Közgyűjtemények működése:	
Személyi	20 000
Dologi	11 300
Vidéki gyűjtemények	4 000
Szeretothonok norm. támogatása	264 000
Országos járulék terhére:	
Nyugdíjostály	8 300
Kötelező offertóriumok terhére:	
Templomépítési offertórium	1 100
Gyógykezeltetési offertórium	1 150
Ifjúsági offertórium (Pályázat)	1 000
Nyugdíjas offertórium	1 200
Szórvány offertórium	1 150
Biblia offertórium	1 100
Missziói Offertórium (Pályázat)	1 000
GAS - Déli Egyházkerület	900
GAS - Északi Egyházkerület	1 300
GAS - Nyugati Egyházkerület	1 300
Külföldi segélyek terhére:	
Bajor segély	65 000
LVSZ segély	15 000
GAW segély	10 000
Partnerhilfe	60 000

B./ csoport összesen: 1 073 800

MINDÖSSZESEN: 2 129 800

Csoszánzky Károlyné
pénztári ellenőr

Szemerei Zoltán
gazdasági igazgató

TÁJÉKOZTATÓ ADATVÉDELEMSEL KAPCSOLATBAN

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Egyházunknak megküldött közleményét az alábbiakban ismertetjük.

Az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény (a továbbiakban: „Etv.”) 2. § (4) bekezdése értelmében a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény szerinti adomány, valamint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szerinti közcélú adomány utáni kedvezmény igénybevételére jogosító igazolás kiállítására jogosult egyházak körét a pénzügyminiszter és a nemzeti kulturális örökség minisztere 2001. január 31-én tette közzé a Magyar Közlönyben.

Ezúton is tájékoztatom, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház 2001. évben kapott (közcélú) adományról adókedvezményre jogosító igazolást állíthat ki.

A kedvezmény igénybevételére jogosító igazolás kiállítása és az ezzel kapcsolatos adatkezelés során ismertté váló adatokat a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: „Avtv.”) szerinti védelem illeti meg. Az Avtv. 8. §-a értelmében, az adatkezelő, tevékenységének megkezdése előtt nyilvántartásba vétel végett köteles bejelenteni az adatvédelmi biztosnak

- az adatkezelés célját,
- az adatok fajtáját és kezelésük jogalapját,
- az érintettek körét,
- az adatok forrását,
- a továbbított adatok fajtáját, címezettjét és a továbbítás jogalapját,
- az egyes adatfajták törlési határidejét,
- az adatkezelő nevét és címét (székhelyét), valamint
- a tényleges adatkezelés helyét (adatvédelmi nyilvántartás).

Jelen esetben nem jelent a bejelentési kötelezettség alól mentesülést a törvény 30. §. b) pontjában megjelölt ok sem, ui. a (közcélú) adomány utáni adókedvezmény igénybevételére jogosító igazolással kapcsolatos adatkezelés nem minősül az egyház, vallásfelekezet, vallási közösség belső szabályai szerinti adatkezelésnek.

Kérjük tehát, hogy az adatvédelmi nyilvántartással kapcsolatos teendők ellátása miatt az Adatvédelmi Biztos Hivatalát (1054 Budapest, Tüskőry u. 3.) mihamarabb megkeresni szíveskedjenek.

Az Etv. 2. § (6) bekezdése alapján a (közcélú) adomány összegét és annak felhasználásának adatait a személyes adatok védelmét biztosító jogszabályok, valamint a közérdekű adatok nyilvánosságának szabályai szerint bárki megtekintheti és arról saját költségére másolatot készíthet.

Az érintett kérelmére az adatkezelő köteles tájékoztatást adni az általa kezelt adatairól, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, továbbá arról, hogy kik és milyen célból kapják vagy kapták meg az adatokat (Avtv. 13. § (3) bekezdés és 20. § (4) bekezdés). Az érintett polgári per útját (keresettel) érvényesítheti a tájékoztatásoz fűződő jogát, míg a tájékoztatási kötelezettségét nem teljesítő, az adatot eltitkoló adatkezelő magatartása bűncse-

lekménynek minősül. Dr. Majtényi László adatvédelmi biztos úr az Avtv. 13. § (3) bekezdésében és a 20. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettségük teljesítésével kapcsolatos adatszolgáltatásra évente közleményben hívja fel a személyes adatok és közérdekű adatok kezelőit. Az eddig kialakult gyakorlat szerint a 2001. évre vonatkozó adatszolgáltatást – feltehetőleg – 2002. június 30-ig kell teljesíteni.

A ZSINAT MUNKÁJÁBÓL

AZ 1998–2000 ÉVI ZSINAT TÖRVÉNYALKOTÓ MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A zsinat helyzete a törvényalkotó munka végzésében

A zsinat *státusát és feladatait* az 1997. évi IV. törvény határozza meg (2.§, 5.§, 6.§). Alapvető feladata az egyházi törvény megalkotása. Nincs tehát egyházkormányzati feladata és hatásköre. Törvényalkotási funkciójának teljesítésében szuverén: egyedül felelős érte, senki nem írhatja elő törvényhozó munkájának sem tartalmát, sem eljárását, ezeket maga határozza meg. Mivel azonban az általa alkotott törvények kötelezőek az egyházi szervezet minden szintjén, a zsinatnak tudnia kell, hogy amit nem szabályozott, rosszul vagy ellentmondóan szabályozott, az az egyház szervezetében működési nehézségeket okozhat. Szuverén működésével tehát a zsinat felelősséggel tartozik önmagának és a közegyháznak. Ezért jó az, hogy a zsinat működése nyilvános és bírálható.

Az *első zsinat* 1997-re elkészítette az egyház teljesnek mondható törvény-gyűjteményét. Készített egy rövid, ún. „átmeneti törvény”-t is, a háromkerületés rend bevezetésére. A tíz törvény ugyan lefedte szabályokkal az összes szükséges területet, de felmerült *javításuk és kiegészítésük* szükségessége. Így pl. a gazdasági törvény nem adott használható szabályozást, a kerületi és országos struktúrák és ezek működése állandó vitatémaként, illetve törvénymódosítási feladatként vonult végig a zsinat egész tevékenységén, és megvallhatjuk, hogy ebben nem csak elvi szempontok játszottak szerepet. A tapasztalat alapján a választási szabályokat, illetve a zsinat ügyrendjét is pontosítani kellett. Mutakoztak szóhasználati egyenetlenségek, átfedések, kisebb ellentmondások és szabályozatlanságok is.

E hiányosságok jórészt a törvényalkotás munkamódszerének következményei voltak. Az egyes törvényeket ugyanis más-más bizottság dolgozták ki, és a szövegezésnél általában hiányzott az igényes jogi-szakmai kontroll.

Már az előző zsinaton felvetették, hogy vonjunk be jogi szakértőt a szövegezés munkájába, de ezt csak a *második zsinat*, a mi zsinatunk utolsó évében sikerült munkamódszerré avatni. A heterogén szövegezés következtében a zsinat szembetalálta magát a törvények jogi harmonizálásá-

nak feladatával, amelynek első lépését, a szöveg stiláris és szerkesztési átdolgozását sikerült elvégezni. A szükséges tartalmi módosítás feladatait csak előjegyeztük.

A zsinat egész működését alapvetően meghatározta, hogy az egyház felső vezetése és testületei nem tisztázták, illetve a helyi szintek vezetői és testületei nem vitatták meg, nem érlelték konszenzussá az egyház szervezete és működése alapvető rendjét, a vezetés és az ellenőrzés modelljét, vagyis azt, hogy mit és hogyan kell változtatnunk a korábbi rendhez képest. Ennek hiányában kizárólag zsinati vitákban alakultak e kérdések egyházunkban. Ezért a zsinaton folyt a demokratizáló-reformista és centralista-konformista felfogás harca. Sajnálatos, hogy más testületekben ez csak késve és szerényebb mértékben kezdett kibontakozni. Így alakulhatott ki az a helyzet, hogy jelentős zsinati munkacsoportok, de nem ritkán a zsinat többsége is lényeges kérdésekben szembekerült egyes országos vezetők felfogásával, sőt akaratával. Ha a zsinat számára adott lett volna az egyházi testületek kiérlelt álláspontja és felelős egyházi szolgálók, hivatás-testületek megküzdött véleménye az egyház kívánatos vezetési elveiről, ezt az ellentétet el lehetett volna kerülni. Az adott történelmi helyzetben azonban nem volt más útja-módja annak, hogy a zsinat egy, az egyházi struktúrát és döntési rendet korszerűsítő koncepciót kiérlelhetett és kodifikálhatott volna, mint amit a zsinat követett.

Olykor a zsinatnak egyházi vezetők egyes törvényeket rossznak minősítő és ezért ezek végrehajtását megtagadó kijelentésével és magatartásával is szembe kellett néznie. Ez átmenetileg kérdésessé tette az egész törvényalkotó munka értelmét, és elkeserítőleg hatott a zsinat tagjaira. Azt hiszem, a „gyenge jog”-ban sokkal erősebben kell hinnünk törvényeinkben, és önként kell követnünk azokat, hiszen semmi más nem adhat tekintélyt egyházi törvényeinknek, mint az az elhatározásunk, hogy ezeket mindnyájan követni akarjuk közéletünkben.

Törvényalkotó munkánk rövid összefoglalása

1998 márciusában a zsinat módosította az átmeneti rendelkezéseket tartalmazó 1997. évi XI. törvényt, és a 2000. évre általános tisztújítást rendelt, addig minden választást felfüggesztett.

1998 májusában a zsinat kiegészítette a VIII. törvény közoktatási intézményeinkről szóló szakaszát az intézményvezetők pályázatának részletes szabályával.

Az egyházi jogalkotásról szóló VI. törvény 1998. májusi módosításával ügyrendi, majd gazdasági bizottságot hozott létre a zsinat. E törvényt szeptemberben is módosította pontosítva a szakbizottságok munkáját, valamint a törvények kihirdetését és közzétételét.

1998 szeptemberében a zsinat módosította az 1997. évi II. törvény értelmében a 2000-ben létrejövő új 3 kerület nevét és egyházmegyéit: a változás Tolna-Baranyát, Pestet, Dél-Pestmegyét és Hajdú-Szabolcsot érintette. Pontosította az egyházi bíraskodásról szóló X. törvényt is.

1999 márciusában a zsinat újra módosította a leendő új egyházkerületekhez tartozó egyházmegyéek felsorolását, a változás a Pesti egyházmegyét érintette. E zsinat újra módosította a XI. átmeneti törvényt is: pontosította a hatályba léptetés kérdéseit, szabályozta a jogfolytonosságot kerületi ügyekben, megállapította a hivatalban lévő két püspök új kerületét és nyugdíjbavonulásig tartó tisztségviselését, továbbá a hivatalban lévő kerületi és országos felügyelők tisztségviselése megszűnésének időpontját, részletesen szabályozta a 2000. évi tisztújítás menetrendjét.

1999. májusban a zsinat módosította a IV. törvényt az Országos Egyházi Iroda igazgatója végzettségének követelménye vonatkozásában.

1999. decemberben a zsinat módosította a választásokról szóló VII. törvényt és pontosította a gyülekezeti lelkész nyugdíjba vonulásának, illetve további szolgálatának kérdéseit. A zsinat az egyházi szolgálatról és szervezetről szóló II. törvényt új szakasszal egészítette ki, amelyben szabályozta a lelkész egyházkormányzati úton való áthelyezését. Pontosította a IV. és V. törvényeknek a táborigazgatási szolgálatra vonatkozó szakaszait. A zsinat harmadszor módosította a leendő új egyházkerületekhez tartozó egyházmegyéek felsorolását, a változás ismét a Pesti egyházmegyét érintette.

2000. februárban a zsinat részletesen kidolgozva újraalkotta az egyház háztartásáról szóló, pénzügyi és gazdasági előírásokat rögzítő 2000. évi I. törvényét, egyben hatályon kívül helyezte az e kérdést szabályozó 1997. évi IX. törvényt. Pontosította a lelkészképzéssel kapcsolatos kérdéseket (II. tv.). Több törvényben pontosította a választásokkal kapcsolatos eljárási rendet, valamint közgyűlések, illetve a presbitériumok feladat- és hatáskörét, és pontosított további számos elnevezést és eljárási kérdést. A zsinat negyedszer módosította a leendő új egyházkerületekhez tartozó egyházmegyéek felsorolását, a változás a Dél-Pestmegyei egyházmegyét érintette. A zsinat több törvényt érintve módosította a magasabb egyházi önkormányzati testületek és a zsinat összetételét, és jelentősen csökkentette e testületek létszámát. Több törvényt érintve módosította az Evangelikus Teológus Otthon és az Evangelikus Hittudományi Egyetem egyetemi lelkésze jogállását, és az EHE működésének más kérdéseit. Szabályozta a zsinati póttagok jogait.

2000. májusban ismét módosította a VIII. törvény közoktatási intézményeinkről szóló szakaszát, egyebek közt az igazgatótanácsok feladatának pontosításával. Határozatot hozott az egyházi törvények egységes szerkezetben való megjelenéséről, meghatározva a követendő eljárás rendjét. Állásfoglalásban szólította fel az Országos Közgyűlést a szükséges országos szabályrendeletek megalkotására.

2000. szeptemberben a IV. törvény módosításával a zsinat visszaállította az országos felügyelői tiszteket, felhatalmazva a hivatalban levő felügyelő tisztségének a következő ciklusban való betöltésére, és rendelkezett az országos elnökség tagjainak sajátos tisztségeiről, illetve ezek helyettesítési rendjéről.

2000. novemberben határozott az ügyrend pontosításáról. Pontosította a VI. törvényt a zsinat működésének kezdetéről és a törvények közzétételéről. Jogharmonizációs céllal szövegmódosításokat fogadott el az egész törvénygyűjteményben, amelyek azonban a jogi tartalmat nem érintették. Végül elfogadta az egyházi törvények egységes szerkezetben való megjelenítését.

A jogharmonizációs munka jelentős teljesítmény volt törvényeink szakmai színvonalának emelésében. Külön köszönet illeti a munkabizottság áldozatos szolgálatát és Benkő Ingrid zsinati szakértő előkészítő és kidolgozó munkáját.

A zsinat más törvényalkotási feladatokkal is foglalkozott, amelyekben azonban nem alkotott törvényt. Így többször tárgyalta, de nem fogadta el 2/3-os többséggel a diakónus lelkészek helyzetének rendezéséről, valamint a missziói munkásokról szóló törvényeket. Kérte és tárgyalta Novák Éva elemző és javaslattevő tanulmányát a három szintes egyházkormányzati rendről és az alapvető funkciók célszerűbb elválasztásáról. A zsinat nem vállalta, hogy mandátumának hátralevő idején érdemben foglalkozik a színvonalas javaslattal, de annak egyes elemeit, pl. a testületek létszámának csökkentését érvényesítette a törvények módosítása során.

Záró gondolatok

Maradtak feladatok a következő zsinat számára. Lehet olyan vélemény is, hogy ennyi üléseléssel többet is végzhettünk volna. Ennek megítélése felelősségünk. Úgy gondolom, elmondhatjuk, hogy az adott feltételek mellett megfeleltünk a tőlünk elvárható törvényalkotó munkának. Azt gondolom, hogy a zsinat abban mindenképpen megfelelt hivatásának, hogy nem bomlott fel, nem zavarodott össze, hanem végig hűséges maradt tisztéhez és feladatához, áldozatosan végezte szolgálatát, és erőfeszítéseket tett munkájának javítására is. Köszönet illet minden tevékeny zsinati tagot. Külön köszönet illeti elnök és alelnök társaimat, a bizottságok vezetőit, a jegyzői kart, és a zsinati gazdákat. Külön köszönöm az országos ügyész úr közreműködését.

Nem hiszem, hogy munkánk sikere csak erőfeszítés vagy emberi minőség eredménye lenne. Adjunk hálát annak, aki minket erre a szolgálatra elhívott. Adjunk hálát, hogy

bűneink, gyarlóságunk és gyengeségünk ellenére megtartott minket keresztény közösségben és szolgálatban.

Én pedig bocsánatot kérek minden bántó szavamért, hanyagságomért és figyelmetlenségemért, amivel sértést vagy keserűséget okoztam. Tudom, hogy a vezetők felelőssége ennél jóval nagyobb, hiszen a közösség teljesítményében és a konfliktusok elkerülésében meghatározó szerepük van. Nem érzem, hogy jó elnök lettem volna, noha szerettem volna az lenni. Kérlek, fogadjatok el továbbra is testvéreteknek.

Urunk áldja meg közösségünket, szolgálatunkat, életünket.

Budapest, 2001. február 3.

Thurnay Béla

a Zsinat nem-lelkési elnöke (1997–2000)

Elnöki értékelés a MEE Zsinatának munkájáról, 1997–2000

Tisztelt Zsinat! Kedves Testvérek!

Az idő múlását nagyon különböző módon éljük át. Van úgy, hogy „állni látszék az idő, bár a szekér szaladt”, s van úgy, hogy napjaink sebes nyilak módjára suhannak tova. Három év egy ember életében is rendkívül rövid idő. Különösen rövid ez, ha egy közösség életét vesszük alapul. Ha az örökkévalóság távlatát (sub spetiae aeternitatis) használjuk „mércekné”, még elenyészőbb lesz ez a rövidke időintervallum.

A történések értékelése is nehéz, hiszen hiányzik a tárgyilagossághoz szükséges időbeli távolság. Nem telt még el annyi idő, hogy meg lehessen ítélni történelmi lépéssel azt a munkát, amit a Zsinat elvégzett. Ez a történések feladata lesz majd.

Ezért nem is vállalkozom az értékelésre, csupán néhány lehetséges szempontot villantok fel, hogy ezek segítségével tekintsünk vissza a mögöttünk lévő időszakra.

Milyen szempontot, normát vehetünk figyelembe a mögöttünk lévő idő és munka lezárásakor?

1) A *statisztikai adatokat*, a benyújtott javaslatok és a meghozott törvények számát? Azt, hogy összesen hány bizottságban és plenáris ülésen mennyi munkaórát dolgoztak a zsinat tagjai? Tudjuk, hogy a mennyiség nem feltétlenül jelent minőséget is, noha egyik vonatkozásban sincs szégyenkezni valója Zsinatunknak. Ugyanakkor nem lenne elegendő, ha csak ezt a szempontot alkalmaznánk.

2) A *törvényalkotás szakmai szempontjait* tekintsük kiindulópontnak?

a) A meghozott törvények *hatékonysága*, az egyház *működőképességének* megőrzése lehet a norma? Rendkívül fontosnak tartom magam is azt, hogy olyan törvényeink szülessenek, amelyek az érintettek bevonásával, a „legkisebb közös többszörös” megtalálásával jönnek létre. Ez aprólékos egyeztetést, a különböző szempontok elfogadását, kompromisszum készséget jelent. Az elmúlt három évben

voltak olyan viták, ahol hiányzott ez a szükséges „technika”, és sokakban maradt hiányérzet, vagy éppen keserűség. Jöttek létre azonban olyan törvények is, amelyek alapos előkészítés, vita után az érintettek megalégedését, a hatékonyságot és a működőképességet szolgálták.

b) Sokszor hiányzott annak ismerete, végiggondolása, hogy egy-egy törvény meghozatala milyen hatással lesz az adott szolgálati területre, vagy egész egyházunkra. Az ún. hatásvizsgálat a világi törvénykezésben is elengedhetetlen. Az általános vita intézménye ugyan arra is szolgál, hogy tisztázódjanak ez elvi, gyakorlati érvek, és felszínre kerüljenek a következmények is.

c) A szakmai szempontokhoz tartozik továbbá a *kodifikáció*. Ez annak a tudománya, hogy jogilag szabatos, egyértelmű, joghézagoktól mentes szöveget fogadjon el a törvényhozó testület. Zsinatunk a ciklus végére érkezett el ennek a szempontnak az erőteljesebb érvényesítéséig.

d) Elengedhetetlen feltétele a minőségi munkának az *intézményi háttér* kiépítése. Nem az öncélú adminisztrációt értem ezalatt, hanem azt az apparátust, amely a döntés-előkészítést, a szervezést biztosítja.

e) Itt köszönöm meg minden kedves zsinati tagtársamnak fáradozását, amellyel törvénykezésünk szakmai színvonalát emelni igyekeztek. Köszönöm elődömmnek, dr. Reuss András professzor úrnak az első két évben végzett szolgálatát, és a beszámolóhoz nyújtott segítségét. Köszönöm Hafenschér Károly irodaigazgató úrnak alelnökként végzett értékes szolgálatát. Ugyancsak köszönöm a Zsinati Iroda munkatársainak – dr. Győri József zsinati gazdának, Boros Miklós zsinati gazdahelyettesnek – odaadó munkáját. Köszönet illeti dr. Galli István ügyész urat, aki a szakmai szempontok érvényesülésére hívta fel gyakran figyelmünket. A Zsinat második felében kapcsolódott munkánkba Benkő Ingrid, aki a kodifikáció, a jogharmonizáció munkájában vált nélkülözhetetlen segítséggé. Köszönet illeti a Gimnázium vezetését és munkatársait is, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a dísztermet, a technikai felszereléseket, a konyha nyújtotta lehetőségeket.

3) Ezen szempontok azonban csak a felszínen mozognak, mert így az egyházat csak egy szervezetnek, testületnek tartjuk, ahol különböző technikákkal lehet és kell vezetni, egységet teremteni. Mélyebbre kell ásunk a lényeg megtalálásához.

4) A Zsinat munkájának meg kell felelni a *teológiai, ekklesiológia szempontoknak* is. Ezért most azt vázoló fel, hogy – véleményem szerint – milyen teológiai szempontok, egyházi alkatott elképzelések húzódtak meg a vitákban.

a) A viták egyik fel-fel lángható kérdése volt a *püspöki és a közösségi vezetés szembeállítás*a, a hangsúlyok egyik, vagy másik irányba való eltolódása. Az episzkopális és kongregacionalista egyházmodell kimondatlanul is jelen volt a viták hátterében.

Ez előbbi szerint az elsődleges felelősség a mindenkori püspöké, nemcsak a tanítás tisztaságát, a főpásztori hivatalt

illetően, hanem az egyház szervezeti formáját illetően is. Élére állítva így hangzik a kérdés: ki vezet az egyházban?

Az utóbbi szerint a vezetés felelősségében részesedni kell a különböző testületeknek is, szükség van vezetői, püspöki szolgálatra körülhatárolt feladatokkal, testületi kontrollra.

b) E szervezeti különbséget tovább bonyolítja az a szocializmus éveiben „elsajátított” gyakorlat, amely az egyházunkban a reformáció óta meglévő *lelkési és civil* jelenlétet, a *paritás elvét* akarta elsorvasztani, ez utóbbi kárára. Egyházunk történelmében mindig is vita volt ennek a két „elemnek” az egymáshoz való viszonya, hiszen hol a klerikalizálódás veszélye, hol a világiak túlzott befolyásán keresztül a politikai függőség kialakulása kísértett.

c) Megcsendült a véleményekben az a nézet is, amely az egyházi *hagyományt* szerette volna alkalmazni a törvények megalkotásánál. Jelentkezhet ez abban a formában, hogy jó volt 40 évig, most miért kellene változtatni, de régebbi időkig is visszanyúlhat ez a gondolkodásmód.

d) *Egy adott történelmi kort mint normát* alapul vevő gondolkodás három módon jelentkezik.

Az *evangélizáció* alapélményén tájékozódó gondolkodás szerint az egyházszerkezeti kérdések teljesen feleslegesek, hiszen a személyes hit, a megtérés a legfontosabb az egyház életében, így minden szervezeti kérdésre fordított idő csak az evangélizációtól rabolja el az időt. Ennek az irányzatnak vitathatatlan erénye, hogy újra és újra figyelmeztet arra, hogy a hit személyes meggyőződés, elkötelezettség.

A *kultúrprotestáns* megközelítés szerint a hit hordozója a kultúra, s ennek kialakításában, közvetítésében nagy szerepe van az egyháznak, annak szervezeti, korporális formáinak is, hiszen az is egy bizonyos egyházi kultúra hordozója. Ezen gondolkodás tagadhatatlan erőssége az, hogy figyelmeztet a hitnek az egyházon kívüli hatásaira is.

A *népegyházi* keretek fenntartását szorgalmazók gondolatmenetét az jellemzi leginkább, hogy a hit átadásának évszázadok alatt bejáratott tartalmi és formai kereteit igyekszik megőrizni. Azt a társadalmi helyzetet előlegezi meg, amelyben magától értetődő az, hogy valaki egy felekezet tagja, tehát keresztyén. Legfontosabb ebben az, hogy az évszázadok alatt felhalmozott sokféle tapasztalatot, értéket akarja megmenteni a jövő számára.

5) Milyen eligazítást ad számunkra ebben a kérdésben a Szentírás, hitvallási irataink és a teológiai gondolkodás?

a) Reformátori örökséggel valljuk az *egyetemes papság* elvét (1Pt 2,9), amely az evangélium szolgálatában közös felelősséggel, de különböző feladatokkal ruház fel minden krisztuskövetőt. Ez egyáltalán nincs ellentétben a lelkési szolgálat biblikus alapjaival.

b) Az Ágostai Hitvallás sem foglal állást az egyház szervezetét illetően. Az igehirdetésben és a szentségek kiszolgáltatásában való megegyezést jelöli meg az egységhez szükséges minimumként.

c) Az egyház története arra tanít, hogy ugyan minden társadalmi rendben van egyház, mégse beszélhetünk feudalista,

kapitalista egyházzól, mert az egyháznak egy adott társadalmi rendben való megjelenése nem cserélhető össze lényegével.

d) A Szentírás hasonlatai (pásztor és nyáj, épülő ház, test) mind arra utalnak, hogy az egyház lényege egyszerűen isteni és emberi.

e) Tehát az egyház szervezeti kérdései (kerületek száma, nagysága, jogfolytonosság, 3 szint, vagy 4 stb.) nem tartoznak a hitvallásos kérdések közé. Így kell feltennünk a kérdést: miért éppen ezekről vitatkozott legtöbbit a zsinat?

A rendszerváltás után az egyház kiszabadult „babiloni fogságából”. E hirtelen jött szabadság a feladatok sokaságát hozta magával. Sem idő, sem energia, de talán sokszor akarat sem volt arra, hogy közösen gondoljuk végig: milyen egyházat akarunk holnap? Hiányzik a teológiai tisztázódás ezekben a kérdésekben. Kegyességi irányzatok, érdekek és ellenérdekek csapnak össze. Sokszor esünk az aránytévesztés kelepcéjébe is. Mint a térkép nélküli kincskeresők, halvány sejtések mellett megyünk a bizonytalan cél felé.

A környezetünkben világviszonylatban is radikális változások történnek. A környezet kihívásaitól való *szorongás* azt is eredményezheti, hogy lényegtelen dolgokról beszélünk. Mint az a család, amely képtelen szembe nézni a halál realitásával, ezért olcsó, felszínes beszélgetésbe kezd a haldoklóval, időjárásról, farsangi bájról...

Egyre világosabb az a tény, hogy hívó emberként ma kisebbségben vagyunk a társadalomban. A kisebbségi létre rosszul is reagálhat egy közösség. *Agresszióval*, amikor az idegent, a mást gyűlölni, de legalább kiközösíteni kell. *Depresszióval*, amikor minden kilátástalanná válik. Lelki, kulturális *gettóba* vonulással, hogy értékeit megőrizze. *Asszimilációval*, mert élni, túlélni kell.

A *hitbeli kisebbségi létre adható pozitív, missziói válaszokat kereshetjük*. Ezek:

A kisebbség ereje abban van, ha hitét, kultúráját, emberiségét a legmagasabb színvonalon műveli, ha *értéket teremt*.

A kisebbség nagy lehetőségét fedezhetjük fel abban, ha létét nem a többségtől való félelemre alapozza, hanem képes a *jézusi szabadságot és szeretetet* választani.

A kisebbségi lét helyzete megfelel az ősi bibliai képnek: sóvá és világossággá kell válnia a környezete számára. Ez a népek, kultúrák, hitek közötti *diálogo* is jelenti. Bizalmatlan, gyűlölködő világunkban éppen a kisebbségben élő hívó közösségek lehetnek az értelmes, bizalomra épített lét csendes, de valóságos hírnökei. Évszázadok keserű tapasztalata az, hogy mit jelent egymás kárára élni. Az egymásért élés kicsiny „műhelye” lehetne egyházunk.

6) Az egyház a *szentek közössége*. A közösség szó görög megfelelője, a koinonia, hármajelentésű kifejezés.

a) *Bensőséges kapcsolat*, amely pl. házastársak, szülők és gyermekek között van. Az összetartozásban nincs semmi kényszerűség, mesterkéeltség, érdek, hanem a szeretet uralkodik benne.

c) *Részesedést fejez ki*. Ez azt jelenti, hogy a közösséghez tartozók részesednek egymás javaiban, legyen az anyagi, szellemi, lelki természetű.

d) Az összetartozás külső jelekben is megmutatkozik.

7) Végül pár megjegyzés arra a kérdésre: mi a zsinat szerepe egyházunk életében? A törvényalkotáson túl a következőkben látom.

a) Sok testvérünk került be az egyházi közéletbe. Remélem, nem kiábrándultan távoznak.

b) A zsinati viták segítették egyházunkban a demokratikus gondolkodás kialakulását.

c) Hiszem azt, hogy vitáinkra, kerülőútjainkra is igaz: Isten görbe vonalakkal is tud egyenesen írni.

Laborczy Géza
a Zsinat lelkeszi elnöke (1999–2000)

AZ ÚJ ZSINAT TISZTSÉGVISELŐI

2001. február 23-án Budapesten, a Fasori Evangélikus Gimnázium dísztermében megtartotta alakuló ülését a Magyarországi Evangélikus Egyház megválasztott, új zsinata.

A zsinat lelkeszi elnökévé választotta Smidéliusz Zoltán (*1950) Gyékényes-Nemespátrói lelkeszt, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspökhelyettesét.

A zsinat lelkeszi alelnökévé választotta Lackner Pál (*1963) győri igazgató lelkeszt

A zsinat nemlelkeszi elnökévé választotta Bárdossy Tamás közgazdászt (*1969), az Országgyűlés Idegenforgalmi Bizottsága titkárát, a Dél-Pest Megyei Evangélikus Egyházmegeye felügyelőjét.

A zsinat nemlelkeszi alelnökévé választotta Andorka Árpád (*1948) statisztikust, a Tolna Megyei Statisztikai Hivatal munkatársát, a Tolna-Baranyai Evangélikus Egyházmegeye felügyelőjét.

Lelkeszi jegyzők: Skorka Katalin, Nagyné Szeker Éva, Mekis Ádám

Nemlelkeszi jegyzők: Sente Béláné, Nagybocksai Tamás, Vrbovszky Mihály.

Zsinati gazda: Muntag András, Kendeh K. György.

Bizottsági elnökök: a Jogi Bizottságot Ittész András, az Egyházi Szolgálat Bizottságot Szarka István, a Gazdasági Bizottságot Zsugyel János, az Ügyrendi Bizottságot Sztruhár András, az Oktatási Bizottságot Dr. Guóth Emil vezeti.

AZ ORSZÁGOS MUNKAÁGAK KÖZLEMÉNYEI

AZ ÖKUMENIKUS ÉS KÜLÜGYI OSZTÁLY KÖZLEMÉNYEI

Kapcsolattartás az Ökumenikus és Külügyi Osztállyal

Az országos egyházi kapcsolatok összehangolása és a nemzetközi kapcsolatok koordinálása érdekében kérjük a lelkeseket, espereseket, az egyházkerületeket és intézményeket, hogy külügyi, ökumenikus és külföldi testvérgyűlésekkel való kapcsolataikról a vonatkozó levelezések másolatának megküldésével a Külügyi Osztályt támogassák.

Külföldi utazáshoz (konferencia, látogatás stb.) támogatást, utazási ügyintézkést (jegyrendelés, biztosítás, zsebpénz) akkor tudunk biztosítani, ha a mellékelt kéréslap adat-szolgáltatása alapján az utazás egyházi jóváhagyást nyert és azt előzetesen (minél korábban a jegyrendelés miatt) megkaptuk. Mellékeljük a kérdőívet és tájékoztatást.

Kérjük és köszönjük az együttműködést!

Tudnivalók szolgálati utazáskor

1) Töltse ki az adatlapot és vegye fel a kapcsolatot a

Külügyi Irodával telefonon vagy személyesen. Ha valamelyik adatot nem tudja, hagyja üresen.

2) A hivatali felettes lelkeseknél a püspök, tanárok-nál, intézményi alkalmazottaknál az igazgató.

3) *Valutaváltás, napidíj.* A célszág valutájában napi 10 amerikai dollárnak megfelelő összeg vihető ki fejenként adómentesen. Hosszabb tanulmányi út, ösztöndíj esetén három napi, egyébként max. 5 napi valutaellátmány jár. Ezt az összeget bármelyik pénzváltóhelyen, bankban fel lehet venni útlevelel forintért és számlát kérni a Magyarországi Evangélikus Egyház, 1085 Budapest, Üllői út 24. címére. Az összeget egyházunk utólag megtéríti. Lehetőség van a Külügyi Irodánál is valutát igényelni. Saját névre, esetleges költségekre a hivatalos kereten felül valutát szintén lehet fölvenni. Ha az utazás alatt szükséges kiadásai adódtak (útiköltség, taxi, telefon stb.) ezt számla ellenében a Külügyi Iroda visszatéríti forintban.

4) Jegyrendelést, utazási biztosítást kérjük az utazáshoz minél előbb megrendeltetni a Külügyi Irodával.

5) Hivatalos útról, konferenciáról a hazaérkezés után 15 napon belül jelentést kell írni és az utazási kiadásokkal el kell számolni a Külügyi Irodánál.

ADATLAP SZOLGÁLATI UTAZÁSHOZ

Utazó neve, beosztása:

cím, telefon:

születési időpont: útlevélszám:

Az utazás célja:

helye, időpontja:

Indulás napja: Visszaérkezés napja:

Utazás módja:

Útiköltséget fizeti:

A szállást, ellátást fizeti:

Menetjegy:

.....

Utazási biztosítás:

Megjegyzés:

.....

.....

.....
utazó aláírása

Fenti szolgálati utazáshoz az utazónak szabadságot, illetve távolléte alatt helyettesítést biztosítok.

....., 200.....

.....
hivatali felettes

Utazási engedély:
külügyi iroda

.....
elnök püspök

Utazási költségek:

.....

.....

.....

Iniciativa Protestáns Vállalkozói Egyesület

2000 decemberében bejegyzésre került az Iniciativa Protestáns Vállalkozói Egyesület. Az egyesület az egyházhoz közel álló vállalkozóknak kíván segítséget nyújtani szemináriumok tartásával, tapasztalatcsere lehetőségével, kapcsolatteremtéssel. Ötödik éve, évente 3-4 szeminárium kerül megrendezésre, amelyen a vállalkozókat leginkább érdeklő témák szerepelnek. Az előadásokat német és ha-

zai előadók tartják. A szemináriumok munkájába folyamatosan be lehet kapcsolódni.

2001. évi szemináriumok:

- 2001. február 24., Sárvár. Téma: Időmenedzselés, német előadó (lezajlott)
- 2001. március 31., Budapest. Téma: Könyvelési kérdések, magyar előadó
- 2001. szeptember, Budapest. Téma: Együttműködés, kapcsolattartás, német előadó

Idén először lehetőség nyílt üzemi gyakorlatra külföldi cégeknél.

Reméljük, hogy egyre többen bekapcsolódnak majd ebbe a munkába, mert szükség van olyanokra, akik együtt gondolkoznak velünk, megértik céljainkat és segítenek. Várjuk azokat, akik úgy érzik, szükségük van bátorításra, tanácsra, vagy egyszerűen csak jó lenne elbeszélgetni a vállalkozás problémáiról, hívjuk azokat, akik új ötleteket, új lendületet adnak munkánknak, kérjük, hogy imádságos szeretettel hordozzák „vállalkozásunkat”, mert erre igen nagy szükségünk van és számítunk azokra is, akik ezt a munkát anyagilag támogatni tudják, pártoló tagként, akár személyesen, akár vállalatukon keresztül.

(További információval az Evangélikus Egyház Külső Szolgálat (tel.: 266-5532), vagy az Egyesület elnöke, Koren András szolgál (tel.: 06-30-966-3040))

A MISSZIÓI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓJA

Evangelikus Missziói Központ 2001-es programjai

Gyülekezeti missziói napok

Március 4. Szolnok • Március 17. Szeged • Március 31. Szügy • Április 7. Ózd • Április 22. Nagyveleg • Április 29. Iharosberény • Május 5. Sárszentlőrinc • Május 20. Mezőberény • Május 27. Arnót • Szeptember 16. Csillaghegy
Kerületi Missziói napok • Május 26. Aszód/Kecskemét/Pápa
Országos Evangélikus Találkozó • Augusztus 18–19. Orosháza
Országos Evangélizáció • Október 13. Budapest, Deák tér

Konferenciák

Missziói Gyermekkonferencia (8–14 év) • Július 1–5. Nagyveleg
Rádiómissziós Konferencia • Július 8–11. Piliscsaba
Missziói Ifjúsági Konferencia (14–18 év) • Július 15–21. Piliscsaba

AZ IFJÚSÁGI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÓJA

nyári ifjúsági konferenciák időpontjai

R1 • július 8–14. Révfölöp • A konfirmandus korosztály részére – Krámer György
G1 • július 9–14. Gyenesdiás • Középkolások részére – Mesterházy Balázs
P1 • július 15–21. Piliscsaba • Missziói Ifjúsági Konferencia – Honthegyi Zsolt
G2 • július 23–28. Középkolások részére – Baranyay Csaba
Gyermektábor • augusztus 5–11. Piliscsaba – Galgóczi Mariann
R2 • augusztus 12–18. Egyetemista korosztály részére – Nagy Zoltán
R3 • augusztus 19–25. Egyetemista korosztály részére – Lénárt Viktor

G3 • augusztus 20–25. Öregedő ifjúság részére – Szeverényi János

Vezetőképző • augusztus 19–25. Csákvár – Németh Péterné

A gyenesdiási konferenciák hétfő délután, a piliscsabai, valamint a révfölöpi konferenciák vasárnap délután indulnak.

A konferenciákra a jelentkezési határidő: 2001. május 31. Jelentkezési lapot a gyülekezeteknek április folyamán kiküldött plakátok mellékleteként küldünk.

A DIAKÓNIAI OSZTÁLY TÁJÉKOZTATÁSA

Az Országos Diakóniai Konferenciát szeptember hónapban tartjuk. A pontos időpontot és helyszínt az illetékesekkel diakóniai körlevélben közöljük.

Országos Diakóniai Evangélizációs Konferencia 2001. június 18–22-ig lesz Gyenesdiáson. (A konferencia hétfőn este kezdődik és pénteken délből ér véget.)

Jelentkezni lehet: ifj. Kendeh György lelkész címen (1134 Budapest, Kassák L. u. 22.) május 31-ig. (A jelentkezés után küldjük a részletes programot.) A Konferencia költsége: 5000 Ft/fő, mely a helyszínen fizetendő.

Egyházi üdülési lehetőségek

Evangelikus Egyházunk a Balaton mellett két intézményben kínál felüdülést, pihenési lehetőséget – elsősorban – lelkészeink és egyházunk munkatársai részére.

Balatonszárszói Belmissziói Otthon

2001. július 3. – augusztus 22-ig kínál lehetőséget egyéni üdülésre. (A főszezon előtt és után, megbeszélés alapján, csoportos és egyéni pihenési lehetőség is van. Jelentkezés: 2001. május 5-ig Dr. Rédey Pálné címen: 1052 Budapest, Hercegrímás u. 12.)

Gyenesdiás – Kapernaum

2001. augusztus 1–19. között kínál lehetőséget egyéni üdülésre. Jelentkezés: Szabó Ferencné címen június 20-ig (8315 Gyenesdiás, Béke u. 43.)

Üdülési díjak

Lelkészek (házastársaik):	1200 Ft/fő/nap
18 év alatti gyermek:	600 Ft/fő/nap
Egyházi alkalmazottak:	2200 Ft/fő/nap
14 év alatti gyermek:	1100 Ft/fő/nap
Nem egyházi alkalmazottak:	4600 Ft/fő/nap
14 év alatti gyermek:	2300 Ft/fő/nap

Az üdülési díjhoz tartozik még az egyszeri ágynemű-használat, valamint önálló keresettel rendelkezők esetében az „üdülőhelyi díj”.

AZ EVANGÉLIKUS KÓRHÁZMISSZIÓI SZOLGÁLAT TÁJÉKOZTATÓJA

Kórházlelkészek és kórházai

Bahorecz Katalin: Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet

Bajuszné Orodán Krisztina: MÁV Kórház (Pesti), Országos Onkológiai Intézet, Péterffy Sándor utcai Kórház

Bolla Árpád: BM Kórház, István Kórház Kardiológia

Lukovits Eszter: János Kórház, Országos Traumatológiai Intézet, ORFI

Istentiszteletek és áhítatok a budapesti kórházakban

János Kórház: a hónap 1. hétfőjén 16.15-től evangélikus, a többi hétfőn református istentisztelet.

MÁV Kórház: a hónap 2. és 4. vasárnapján 11.00-kor evangélikus, az 1. és 3. vasárnap református, 5. vasárnap felváltva tartunk istentiszteletet.

Országos Onkológiai Intézet: a hónap 2. és 4. vasárnapján evangélikus istentiszteletet tartunk.

Országos Traumatológiai Intézet: a hónap 1. és 3. szerdáján 16.15-kor evangélikus áhítatot tartunk.

ORFI: a hónap 2. és 4. szerdáján 16.15-kor evangélikus áhítatot tartunk.

A *BM Kórházban* és az *István Kórházban* személyes lelki-gondozás van és alkalmanként áhítatok.

A budapesti gyülekezetek által gondozott kórházak

Kelenföld: Szent Imre Kórház: minden kedden és szombaton bibliaóra van, a reformátusokkal és a baptistákkal két-havonkénti váltásban.

Pesterzsébet: Jahn Ferenc Kórház, forgó rendszerben van istentisztelet. Evangélikus istentisztelet lesz: január 21-én, március 11-én, április 22-én, július 2-án, szeptember 2-án, október 14-én, november 25-én, december 30-án.

Zugló: Uzsoki utcai Kórház: minden hónap 1. vasárnapján evangélikus istentisztelet.

A fenti kórházakon kívül is szívesen meglátogatjuk más kórházakban, vagy otthonaikban fekvő evangélikus betegeinket. Minden hétfőn 9–11 óra között munkatársi ülést tartunk, amikor telefonos hívásaikat személyesen is tudjuk fogadni, máskor az üzenetrögzítőn lehet üzenetet hagyni, amit minden nap lehallgatunk és visszahívjuk testvéreinket, hogy megbeszéljük a részleteket. Telefon: 429-2036. Budapest, Üllői út 24.

Bajuszné Ordán Krisztina
Evangélikus kórházlelkész

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyarországi Evangélikus Egyház elnöksége az Országos Presbitérium határozata alapján pályázatot hirdet az *Evangélikus Országos Múzeum igazgatói állására:*

Pályázati feltétel

Szakirányú egyetemi végzettség – lehetőleg tudományos fokozattal

Egyházi ismeretekben való jártasság

Nyitottság a teológia tudománya felé

Aktív evangélikus egyháztagság

Legalább öt év szolgálati idő

Egy idegen nyelv alapos ismerete

A pályázathoz kérjük a következő iratokat benyújtani:

Kézzel írt önéletrajz

Legmagasabb iskolai végzettség igazolása (oklevél másolat)

Nyelvvizsga bizonyítvány

Lelkészi ajánlás

Tervek, elképzelések rövid összefoglalása

A Pályázatot legkésőbb április 15-ig kell eljuttatni a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájához „Pályázat” felirattal.

Dr. Frenkl Róbert
országos felügyelő

D. Szabik Imre
elnök püspök

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK AZ EGYES EGYHÁZKERÜLETEKBEN 2000-BEN

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK A DÉLI EGYHÁZKERÜLETBEN A 2000. ÉVBEN

Lelkészavatások

Farkas Sándor, Farkasné Kőrösi Krisztina, Túri Krisztina végzett teológusokat 2000. július 1-jén Kiskőrösön,
Kézdy Péter, dr. Csepregi Zoltán végzett teológusokat 2000. szeptember 2-án Budapest–Deák téren,
Nagy Ervinné végzett teológust 2000. szeptember 16-án Orosházán,
Erdélyi Csaba végzett teológust 2000. szeptember 22-én Budapest–Zuglóban,
Eszlényi Ákos végzett teológust 2000. szeptember 30-án Csomádon,
Kocsik Mónika végzett teológust 2000. november 11-én Budapest–Cinkotán,
avatta lelkésszé Dr. Harmati Béla püspök.

Kiküldések

Túri Krisztina segédlelkészt 2000. július 1-től Pilisre,
Farkas Sándor és *Farkasné Kőrösi Krisztina* segédlelkészeket 2000. augusztus 1-től Kiskőrösre,
Kézdy Péter segédlelkészt 2000. szeptember 1-től Budapest–Fasorba,
Nagy Ervinné segédlelkészt 2000. szeptember 16-tól Orosházára,
Erdélyi Csaba segédlelkészt 2000. szeptember 22-től Budapest–Zuglóba,
Eszlényi Ákos segédlelkészt 2000. október 1-től Budapest–Rákoskeresztúrra,
Kocsik Mónika segédlelkészt 2000. november 15-től Pécsre,
Tuska Tibor segédlelkészt 2000. december 1-től a Kelet-Békési Egyházmegyébe küldte ki a püspök.

Áthelyezések megbízások

Liptákné Gajdács Mária segédlelkészt 2000. szeptember 1-től Gyuláról a Kelet-Békési Egyházmegyébe kórházlelkésznek, Békéscsabára,
Johann Gyula lelkészt 2000. augusztus 15-től Szekszárd-

ról az Evangelikus Hittudományi Egyetem egyetemi lelkészének,
Bolla Árpád ny. lelkészt 2000. december 1-től Budapest–Kőbányáról Budapestre kórházlelkésznek, küldte ki a püspök.

Gyülekezeti választások, meghívások

Németh Mihály lelkészt 2000. május 6-tól Békéscsabára lelkésznek,
Kutyey Pál Gábor lelkészt 2000. május 6-tól Békéscsabára lelkésznek,
Beke Mátyás lelkészt 2000. május 27-től Gyönkre lelkésznek,
Lázár Zsolt lelkészt 2000. május 27-től Szarvas–Ótemplomba lelkésznek,
Szabó Julianna lelkészt 2000. június 25-től Budapest–Ferencvárosba lelkésznek,
Fischl Vilmos lelkészt 2000. szeptember 2-től Csővár-Pencre lelkésznek,
Bátovszky Gábor lelkészt 2000. szeptember 9-től Mezőberény I. kerületbe lelkésznek,
Smidéliusz András lelkészt 2000. október 14-től Budapest–Kőbányára lelkésznek,
Skorka Katalin lelkészt 2000. október 28-tól Orosházára lelkésznek,
választotta meg a gyülekezet.

Helyettes lelkészi megbízások

Deák László teológust 2000. július 15. – 2001. június 30-ig Kaposváron,
Szabados Regina segédlelkészt 2000. augusztus 1-től Szekszárdon,
Sikes Attila lelkészt 2000. augusztus 1-től Ambrózfalva–Csanádalberti–Pitvaroson,
Szimon János ny. lelkészt 2000. augusztus 1. – október 1-ig Ecsenybe,
Jakab Béla segédlelkészt 2000. szeptember 1-től Gyulán,
Erdélyi Zoltán lelkészt 2000. október 15-től Nagyszénáson
Baloghné Szemerei Mária és *Balogh András* lelkészeket 2000. november 20. – 2001. augusztus 31-ig Tótkomlóson szigorlati gyakorlattal, illetve helyettes lelkészi szolgálattal bízta meg a püspök.

Felmentések

Bizik László lelkészt 2000. június 1-től budapest–pestúj-helyi lelkészi szolgálata alól,
Smidéliusz András lelkészt 2000. július 31-től szekszárdi helyettes lelkészi szolgálata alól,
Sikes Attila lelkészt 2000. július 31-től ecsenyi helyettes lelkészi szolgálata alól,
Bolla Árpád ny. lelkészt 2000. augusztus 15-től budapest–kőbányai helyettes lelkészi szolgálata alól,
Szabó János segédlelkészt 2000. augusztus 15-től budapest–rákoskeresztúri segédlelkészi szolgálata alól,
Johann Gyula lelkészt 2000. augusztus 15-től szekszárdi lelkészi szolgálata alól,
Lengyel Henriett segédlelkészt 2000. augusztus 31-től majosi segédlelkészi szolgálata alól,
Liptákné Gajdács Mária segédlelkészt 2000. szeptember 1-től gyulai segédlelkészi szolgálata alól,
Andorka Eszter segédlelkészt 2000. szeptember 1-től dunaharaszti segédlelkészi szolgálata alól,
Dr. Kelemen Péter segédlelkészt 2000. november 11-től Nagyszénásról a Nyugati Egyházkerületbe való távozása miatt,
Tuska Tibor segédlelkészt 2000. november 30-tól tótkomlói segédlelkészi szolgálata alól mentette fel a püspök.

Nyugdíjazások

Bárdossy Tibor lelkész 2000. január 2-től Irsáról,
Blázy Lajos lelkész 2000. december 29-től Bp.–Újpestről,
Dedinszky Tamás lelkész 2000. december 29-től Bajáról,
Dr. Muntagné Bartucz Judit lelkész 2000. december 29-től Budapest–Fasorból,
Szirmai Zoltán lelkész 2000. december 29-től Budapest–Fasorból,
Zászkaliczky Péter lelkész 2000. október 21-től,
Tóth-Szöllős Mihály lelkész 2000. december 29-től a Sajtóosztályról vonult nyugdíjba.

Külföldi ösztöndíjas tanulmányok, külföldi meghívások

Szabó Vilmos Béla lelkész 2000. április 6-án tért vissza Neuendettelsauból.
Johann Gyula lelkész 2000. július 15-én tért vissza Erlangenből.
Andorka Eszter lelkész 2000. augusztus 1-jén tért vissza Louvenből (Belgium).
Gazdag Zsuzsanna segédlelkész 2000. szeptember 23-tól Erlangenben folytat ösztöndíjas tanulmányokat.
Korányi András segédlelkész 2000. szeptember 25-től Marburgban folytat ösztöndíjas tanulmányokat.

Házasságkötések

Aradi György lelkész és *Durst Mónika* 2000. augusztus 4-én Békéscsabán,
Dr. Kelemen Péter segédlelkész és *Urbán Réka* 2000. augusztus 25-én Nemeskoltán,
Holecska Anikó segédlelkész és *Horváth Zoltán Olivér* 2000. augusztus 26-án Pécsen,
Kendeh K. Péter segédlelkész és *Somfai Johanna* 2000. szeptember 30-án Budapest–Angyalföldön házasságot kötöttek.

Gyermekszületések

Marossy Attila lelkésznek és feleségének, *Marossy Henriettának* 2000. március 14-én Aliz nevű második, ifj. *Cserháti Sándor* lelkésznek és feleségének, *Ohnmacht Magdolnának* 2000. május 2-án Lenke nevű első,
Sánta Anikó segédlelkésznek és férjének, *dr. Labossa Tamásnak* 2000. május 28-án Asztrid Emma nevű második,
Sikter János lelkésznek és feleségének, *Csizmadia Ágnesnek* 2000. június 7-én Barnabás nevű harmadik,
Sefcsik Zoltán lelkésznek és feleségének, *Dugár Évának* 2000. június 24-én Eszter nevű második, ifj. *Cselovszky Ferenc* lelkésznek és feleségének *Tar Klárának* 2000. október 19-én Katinka nevű első,
Tamásy Tamás és *Tamásné Szabó Erzsébet* lelkészeknek 2000. november 16-án András nevű negyedik,
Aradi András lelkésznek és feleségének, *Tapai Valériának* 2000. december 5-én Sára Katalin nevű második gyermekük született.

Halálozások

Lackner Aladár ny. esperes 2000. február 16-án Keszőhidegkúton 68 éves korában,
Szabó István ny. lelkész 2000. február 24-én Budapesten 70 éves korában,
Kutas Elek ny. esperes 2000. március 8-án Budapesten 88 éves korában,
Koppány János ny. lelkész 2000. április 11-én Tótkomlósan 87 éves korában,
Bonnyai Sándor ny. lelkész 2000. május 25-én Budapesten 85 éves korában,
Dr. Muntag Andor professzor 2000. augusztus 23-án Budapesten 77 éves korában,
D. Dóka Zoltán ny. lelkész 2000. október 17-én Hévízgyörkön 71 éves korában,
Sólyom Károly ny. esperes-püspökhelyettes 2000. november 17-én Budapesten 80 éves korában elhunyt.
 Emlékük legyen áldott!

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK AZ ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLETBEN A 2000. ÉVBEN

(területváltás 2000. október 15.)

Egyházkerület

Az új Északi Egyházkerületet alkotó egyházmegyék 2000. október 15-től: Borsod-Hevesi Egyházmegye, Budai Egyházmegye, Dél-Pestmegyei Egyházmegye, Észak-Pestmegyei Egyházmegye, Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye, Nógrádi Egyházmegye

iff. *Benczúr László* építészt választotta felügyelővé – az általános tisztújítás során – az újjá alakuló Északi Egyházkerület. Beiktatása 2000. szeptember 9-én, a budavári templomban tartott, alakuló egyházkerületi közgyűlésen volt.

Egyházmegyék

Borsod-Hevesi Egyházmegye

Esperes: Veczán Pál, Diósgyőr

Felügyelő: Dr. Meskó László, Miskolc

Beiktatásuk: 2000. szeptember 1.

Budai Egyházmegye

Esperes: Szeverényi János, Budapest–Kelenföld

Felügyelő: Dr. Győri József, Budapest–Kelenföld

Beiktatásuk: 2000. május 27.

Dél-Pestmegyei Egyházmegye

Esperes: Koczor Tamás, Gyón

Felügyelő: Bárdossy Tamás, Albertirsa

Beiktatásuk: 2000. július 1.

Észak-Pestmegyei Egyházmegye

Esperes: Detre János, Aszód

Felügyelő: Fischlné dr. Horváth Anna

Beiktatásuk: 2000. december 10.

Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye

Esperes: Bozorády Zoltán, Nyíregyháza

Felügyelő: Abaffy Zoltán, Debrecen

Beiktatásuk: 2000. október 14.

Nógrádi Egyházmegye

Esperes: Kalácska Béla, Balassagyarmat

Felügyelő: Pozsonyi Anna, Balassagyarmat

Beiktatásuk: 2000. június 18.

Egyházközségek

Bakonyszombathely és Hánta-Ászár-Kisbér • Oláh Edina h. lelkész egészségi okokból 2000. június 1-jétől felmentést kapott a szolgálat alól. 2000. augusztus 1-jétől Vancsai József segédlelkészt küldte a gyülekezetbe a püspök.
Bér • Klucsik János halála (2000. augusztus 13.) követ-

keztében Szabó András vanyarci lelkész 2000. augusztus 15-től helyettes lelkész a gyülekezetben. 2000. november 1-jétől Lengyel Henriett segédlelkész kapott megbízást.

Budapest–Kelenföld • Németh Péter, eddigi kelenföldi kiegészítő segédlelkészt a budai esperes mellé küldte 2000. szeptember 1-jétől, egyházmegyei segédlelkészi szolgálatra a püspök.

Egyházasdengeleg • Tóth Attila megválasztott lelkész beiktatása 2000. június 10-én volt.

Felpéc • Kardos József ny. helyetteslelkész távozásával 2000. október 1-jétől Jankovits Béla esperes végezte a helyetteslelkészi szolgálatokat.

Gérce • Harcsár Sándor zsejki (Erdély) lelkészt küldte helyetteslelkészi szolgálatra 2000. augusztus 1-jétől a püspök.

Győr • Ittész János kőszegi lelkészt püspökéül választotta a Nyugati Egyházkerület, s az új püspöki székhelyre, 2000. augusztus 15-én, Győrbe ment. Beiktatása: 2000. szeptember 23.

Győr–Nádorváros • A gyülekezet lelkészéül választotta Mesterházy Zsuzsanna lovászpátonai helyetteslelkészt. Beiktatása: 2000. augusztus 1.

Győrszemere • Kardos József ny. helyetteslelkész távozásával 2000. október 1-jétől Karsay Lajos lelkész végzi a helyetteslelkészi szolgálatokat

Kapolcs • Kiss János lelkész nyugalombavonulása után, 2000. április 1-jétől Szabóné Piri Zsuzsanna helyettes lelkész szolgál a gyülekezetben.

Kerta és szörvényai • Rostáné Piri Magda bobai lelkész végez 2000. október 1-jétől helyetteslelkészi szolgálatokat a gyülekezetben.

Kőszeg • Ittész János püspökké választása miatt Győrbe távozott. 2000. augusztus 16-tól Keveházi László ny. lelkész kapott a gyülekezetben helyetteslelkészi megbízást.

Kővágóörs • 2000. január 1-jétől helyetteslelkészi megbízást kapott Szabó Vilmos lelkész és kiegészítő lelkészi megbízást Szabóné Piri Zsuzsanna lelkésznek.

Lovászpátona • Mesterházy Zsuzsanna segédlelkész kapott megbízást a helyetteslelkészi szolgálatra 2000. február 1-jétől.

Mesterházy Zsuzsanna távozása miatt 2000. augusztus 1-jétől Gabnai Sándor soproni segédlelkész kapott megbízást, 2000. október 1-jétől helyetteslelkészi megbízással.

Mezőlak • Veress István segédlelkész kapott megbízást helyetteslelkészi szolgálatra 2000. február 1-jétől.

Nagyalásony–Dabrony • Varga György ny. helyetteslelkész kapott megbízást 2000. október 1-jétől.

Nagybörzsöny • Thuránszky István lelkész 2000. szeptember 1-jétől missziói szolgálatra ment Oroszországba. Gyekiczky János ny. lelkészt bízta meg a helyettesítéssel 2000. szeptember 1-jétől október 1-jéig a püspök, október 1-jétől Lajtós János gyülekezeti munkatárs kapott megbízást a szolgálatra.

Nagycserkesz • 2000. március 1-től h. lelkész Bozorády Zoltán esperes, Magyar László nyíregyháza-kertvárosi lelkész a helyettesítés alól fölmentve. 2000. szeptember 15-től december 10-ig a hajdú-szabolcsi esperes mellé kiküldött Molnár Erzsébet nyíregyházi, december 10-től Szabó János volt rákoskeresztúri segédlelkész végzi a szolgáltatásokat.

Nagyveleg • A gyülekezet lelkészeül választotta Ferenczi Andrea nagyvelegi segédlelkészt. Beiktatása 2000. július 8.

Nemeskolta • Solymár Péter Tamás segédlelkészt 2000. szeptember 1-jétől Óbudára küldte a püspök. 2000. szeptember 1-jétől helyettes lelkész Gyarmati István sárvári lelkész.

Nemesszalók • Kovács Etelka marcalgergelyi ny. helyetteslelkész kapott 2000. október 1-jétől helyetteslelkészi megbízást.

Nógrád • Szőkéné Bakay Beatrix nógrádi segédlelkészt bízta meg a helyetteslelkészi szolgáltatásokkal 2001. január 1-jétől a püspök.

Nyíregyháza • A Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye esperese mellé és az Emmaus Szeretetotthonba küldte 2000. október 1-jétől Galgóczi Livia végzős teológust gyülekezeti munkatársi szolgálatra a püspök.

Óbuda • Solymár Péter Tamás segédlelkészt 2000. szeptember 1-jétől küldte a gyülekezetbe a püspök, elődje, Orosz Gábor Viktor felvételt nyert az EHE doktor iskolájába.

Pesthidegkút • Fodor Viktor h. lelkészt megválasztotta a gyülekezet. Beiktatása: 2000. december 9.

Répcelak-Csánig • Verasztóné Magyar Melinda segédlelkész 2000. április 1-jétől kiegészítő lelkészi megbízást kapott a gyülekezetben.

Sopron • Ernst Cecilia 2000. augusztus 16-tól lelkész-hittantanár a Berzsényi Dániel Evangélikus Gimnáziumban. Gabnai Sándor segédlelkészt 2000. augusztus 1-jétől Lovászpatonára küldte ki a püspök.

Szentgotthárd • Kollerné Loós Zsuzsanna segédlelkészt választotta lelkészeül a gyülekezet. Beiktatása: 2000. április 16.

Tét • Kardos József ny. lelkész volt a gyülekezet h. lelkésze 2000. október 1-jéig. Karsay Lajos nagyalásnyi lelkészt megválasztotta a gyülekezet, október 1-jétől ellátja szolgálatát.

Tés • Szilas Attila h. lelkész nyugalombavonulása miatt 2000. július 1-jétől Pintér Mihály várpalotai esperes végzi a helyettes lelkészi szolgáltatásokat.

Új Északi Egyházkerület megalakulása után

Dunaharaszti • Bozorády András segédlelkészt küldte 2000. október 1-jétől a gyülekezetbe a püspök

Pilis • Pángyánszky Ágnes megválasztott lelkész beiktatása 2000. december 9-én volt.

Lelkész avatás

Buday Barnabás és *Vancsai József* végzett teológusokat 2000. július 15-én, Budavárban,

Bozorády András végzett teológust 2000. július 29-én, Nyíregyházán avatta lelkésszé D. Szebik Imre püspök.

Segédlelkészi megbízások

Bozorády András segédlelkészt 2000. október 1-jétől Dunaharaszti,

Vancsai József segédlelkészt 2000. augusztus 1-jétől a Bakonyszombathelyi és a Hánta-Ászár-Kisbéri Társult Evangélikus Egyházközösségekbe,

Gabnai Sándor soproni segédlelkészt 2000. augusztus 1-jétől a lovászpatonai gyülekezetbe,

Solymár Péter Tamás nemeskoltai segédlelkészt 2000. szeptember 1-jétől Óbudára,

Németh Péter eddigi kelenföldi kiegészítő segédlelkészt a budai esperes mellé 2000. szeptember 1-jétől, egyházmegyei segédlelkészi szolgálatra,

Molnár Erzsébet nyíregyházi segédlelkészt a hajdú-szabolcsi esperes mellé és a nagycserkeszi gyülekezetbe 2000. szeptember 15-től december 10-ig,

Lengyel Henriett majosi segédlelkészt 2000. november 1-jétől a béri gyülekezetbe,

Szabó János rákoskeresztúri segédlelkészt 2000. december 10-től a nagycserkeszi gyülekezetbe küldte ki a püspök.

Buday Barnabás segédlelkész az Országos Egyház Ifjúsági Osztályára kapott 2000. július 1-jétől megbízást.

Bogdányi (Krska) Mária nyíregyházi segédlelkész – ösztöndíjas tanulmányai után – 2000. szeptember 1-jétől a Protestáns Missziói Tanulmányi Központban dolgozik. Az Úr áldása legyen munkájukon!

Lelkészvizsgát tettek 2000. szeptember 5–6-án

Blatniczkyné Hamersberg-Ganzstuck Júlia szügyi • *Farkas Ervin* bezi-enesei segédlelkész • *Gabnai Sándor* lovászpatonai segédlelkész • *Garas Krisztina* csöngői segédlelkész • *Lénárt Viktor* egyetemi segédlelkész • *Orosz Gábor Viktor* volt óbudai segédlelkész, doktorandusz • *Percze Sándor* nemescsói segédlelkész • *Solymár Péter Tamás* nemeskoltai segédlelkész • *Szebik Károly* székesfehérvári segédlelkész • *Varga Gyöngyi* segédlelkész, doktorandusz

Helyetteslelkészi megbízások

Bozorády Zoltán esperes 2000. március 1-jétől Nagycserkeszen,

Fodor Viktor lelkész 2000. december 8-ig Pesthidegkúton,
 Gyarmati István sárvári lelkész 2000. szeptember 1-jétől
 Nemeskoltán,
 Gyekiczky János ny. lelkész 2000. szeptember 1-jétől október 1-jéig Nagybörzsönyben,
 Harcsár Sándor zsejki (Erdély) lelkész 2000. augusztus 1-jétől Gécén,
 Horváth Ferenc nagysimonyi diakónus lelkész 2000. július 31-ig Gécén,
 Jankovits Béla esperes 2000. október 1-jétől Felpécen,
 Kardos József ny. lelkész 2000. október 1-jéig Téten, Felpécen, Gyórszemerén és Gyömörén,
 Karsay Lajos lelkész 2000. október 1-jétől a gyórszemerei és gyömörei gyülekezetben,
 Keveházi László ny. lelkész 2000. augusztus 1-jétől a megválasztott lelkész beiktatásáig Kőszegen,
 Kovács Etelka marcalgergelyi ny. helyetteslelkész 2000. október 1-jétől Nemesszalókon,
 Mesterházy Zsuzsanna segédlelkész 2000. február 1-jétől 2000. július 31-ig Lovászpatonán,
 Magyar László helyettes lelkész 2000. március 1-jéig Nagycserkeszen,
 Oláh Edina helyettes lelkész 2000. június 1-jéig Bakony-szombathelyen,
 Pintér Mihály várpalotai esperes 2000. július 1-jétől Tésén,
 Rostáné Piri Magda bobai lelkész 2000. október 1-jétől Kertán és szórványaiban,
 Szabó András vanyarci lelkész 2000. augusztus 15-től október 30-ig Béren,
 Szabóné Piri Zsuzsanna helyettes lelkész 2000. április 1-jétől Kapolcson,
 Szilas Attila helyettes lelkész 2000. július 1-jéig Tésén,
 Szőkéné Bakay Beatrix nógrádi segédlelkész 2001. január 1-jétől a Nógrádi Egyházközségben,
 Varga György ny. helyettes lelkész 2000. október 1-jétől Nagyalásony-Dabrony gyülekezetében,
 Veress István segédlelkész 2000. február 1-jétől Mezölakon, végez, ill. végzett helyetteslelkézi szolgálatot.

Gyülekezeti munkatársi megbízás

Galgóczy Livia végzős teológust 2000. október 1-jétől a hajdú-szabolcsi esperes mellé és az Emmaus Szeretetotthonba,
 Lajtos János végzős teológust 2000. október 1-jétől Nagybörzsönybe és szórványaiba küldte ki D. Szebik Imre püspök.

Egyéb

Menyesné Uram Zsuzsanna uraiújfalui segédlelkész 2000. március 15-től megbízást kapott kiegészítő hitoktató-lelkézi szolgálatra.

Aklan Béla Sándor egri lelkész megbízásos, beszolgáló börtönlelkézi megbízást kapott a Heves Megyei BV Intézetnél.

Jánosa Attila győri lelkész megbízásos, beszolgáló börtönlelkézi megbízást kapott a Győr-Moson-Sopron Megyei BV Intézetnél.

Orosz Gábor Viktor doktorandusz 2000. szeptember 1-jétől.

Házasságkötések

Krska Mária segédlelkész és Bogdányi Gábor fizikus, budahegyvidéki presbiter 2000. augusztus 5-én, Budapesten,

Ferenczy Erzsébet kelenföldi lelkész és Dechert György vegyész mérnök 2000. november 19-én, Budapesten házasságot kötött.

Gyermekszületés

Bácskai Károly budahegyvidéki lelkésznek és feleségének, Vári Krisztina lelkész nőnek 2000. szeptember 22-én, Budapesten Péter nevű első,

Bozorády András segédlelkésznek és feleségének, Fodor Ildikó segédlelkésznek 2000. október 4-én, Budapesten, András nevű első,

Endreffy Géza budaörsi lelkésznek és feleségének, Gáspár Angélnak, 2000. november 10-én, Budapesten Sarolt nevű első,

Fodor Viktor pesthidegkúti lelkésznek és feleségének, Tódor Melindának, 2000. február 10-én, Budapesten, Kincső Zsuzsanna nevű első,

Karsay Lajos nagyalásonyi lelkésznek és feleségének, Kiss Ildikónak 2000. április 23-án, Pápán, Anna nevű,

Kollerné Loós Zsuzsanna szentgotthárdi lelkésznek és férjének, Koller Péternek 2000. szeptember 17-én, Sárváron, Adél Antónia nevű első,

Labossa Péter Mihály sámsonházi, kisterenye-pásztói segédlelkésznek és feleségének, Kővágó Anitának, 2000. június 2-án, Benedek Péter nevű első,

Schermann Gábor kemeneshőgyészi lelkésznek és feleségének, Szász Emőkének 2000. június 30-án, Pápán, Tilla Réka nevű második gyermeke született.

Nyugdíj

Ittész Gábor győri lelkész 2000. július 1-jétől,
 Kiss János kapolcsi lelkész 2000. április 1-jétől,
 Labossa Lajos tatabányai lelkész, a Fejér-Komáromi Egyházmegye tiszteletbeli esperese, az Északi Egyházkerület volt püspökhelyettese 2000. december 31-től nyugdíjazását kérte.

Isten áldása legyen elvégzett munkájukon!

Halálozás

Biczó Ferenc ny. rábcakapi-tárnokréti lelkész 2000. május 22-én, 85 évesen, Sopronban,
Józsa Márton ny. celldömölki lelkész 2000. szeptember 24-én, 83 évesen, Budapesten,
id. Kendeh György ny. kelenföldi lelkész, a kistarcsai szeretotthon valamikori vezetője 2000. december 25-én, életének 89. évében, Budapesten,
Klucsik János béri diakónus lelkész 2000. augusztus 13-án, 71 évesen, Pásztón,
Kovács Géza ny. győri lelkész 2000. május 30-án, 86. évében,
Rác Ernő ny. szakonyi lelkész 2000. február 1-jén, 92. évében,
Szabó Gyula ny. hajdú-szabolcsi esperes, debreceni lelkész 2000. december 5-én, 81 évesen, Debrecenben,
Szépfalusi István a bécsi Magyar Lelkiségi Szolgálat vezetője, aki – kérése szerint az Északi Egyházkerület lelkészeinek sorába tartozott – 2000. november 8-án, 68 évesen, Bécsben elhunyt.

Már Nyugati Egyházkerület területén:

Tóth Sándor ny. mezőlaki lelkész, 2000. október 17-én, 88 éves korában, Pápán elhunyt.
 Emlékük legyen áldott!

**SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK A NYUGATI
 (DUNÁNTÚLI) EGYHÁZKERÜLETBEN
 A 2000. ÉVBEN**

Karsay Lajos Tét, 2000. november 18–
Farkas Ervin Bezi-Enese, 2000. október 21–
Aradi György Balatonboglár–Hács–Somogyvámos, 2000. november 4–
Dr. Kelemen Péter Kőszeg, 2000. november 11–
Jankovits Béla helyettes lelkészként Felpéc, 2000. október 1–
Karsay Lajos helyettes lelkészként Győrszemere–Gyömöre, 2000. október 1–
Kőszeghyné Raczkó Zsuzsanna helyettes lelkészként Ecseny, 2000. december 1. – 2001. június 30-ig
Szakál Árpád ny. helyettes lelkészként Zalaegerszeg–Pusztaszentlászló, 2000. december 1. – 2001. január 31-ig

NAPTÁR – FONTOSABB EGYHÁZI ESEMÉNYEK

Előrelátható események (Részleges lista – eddig beküldött adatok)

MÁRCIUS

- 7. 14 óra – Jogi Bizottság alakuló ülése
- 8–11. Bajor-magyar találkozó – Sopron
- 17. Gyülekezeti missziói nap – Szeged
- 18. Intézményvezetői konferencia (Bajor vendégekkel) – Révfülöp
- 31. Papnétalálkozó – Budapest, Deák téri Evangélikus Gimnázium Gazdasági Tanfolyam

ÁPRILIS

- 2. 15 óra– Országos Elnökségi ülés
- 7. Gyülekezeti missziói nap – Ózd
- 19. (12.20) – Istennek, hazának, tudománynak – Parlamenti ünnepi konferencia az egyházak és az egyházi fenntartású oktatási intézmények vezetői részére
- 22. Gyülekezeti missziói nap – Nagyveleg
- 24. Északi Egyházkerület presbiteri ülése
- 27. Déli Egyházkerületi Presbiteri ülés és Közgyűlés
- 29. Gyülekezeti missziói nap – Iharosberény
- 29. – május 1.
Kerületi Lelkészevangélizáció („Hiteles tanúk, hiteles szolgálat”), Nagyveleg

MÁJUS

- 5. Gyülekezeti missziói nap – Sárszentlőrinc
- 7. Országos Elnökségi ülés
- 11. Ökumenikus Tanács Központja új épületének alapkövetétele
- 14–17. Országos Lelkészkonferencia (Fiatal lelkészek által szervezett) – Révfülöp
- 20. Gyülekezeti missziói nap – Mezőberény
- 26. Kerületi missziói nap
Aszód / Kecskemét / Pápa
- 27. Gyülekezeti missziói nap – Arnót

JÚNIUS

- 1–5. Missziói gyermekkonferencia (8–14 év) – Nagyveleg
- 4–10. Bach hét – Budapest–Deák tér
- 18–22. Országos Diakóniai Evangélizációs Konferencia – Gyenesdiás
- 23. Millenniumi találkozó – Budapest
- 29–30. Déli kerületi lelkészcsaládok találkozója – Bonyhád

JÚLIUS

- 8–11. Rádiómissziói konferencia – Piliscsaba
- 15–21. Missziói Ifjúsági Konferencia – Piliscsaba

AUGUSZTUS

- 18–19. Országos Evangélikus Találkozó – Orosháza

SZEPTEMBER

- 16. Gyülekezeti missziói nap – Csillaghegy
- 24–27. Országos Lelkészevangélizáció – Révfülöp

OKTÓBER

- 13. Országos Evangélizáció – Budapest–Deák tér
- 19–30. Országos Protestáns Napok
- 21. 17. Protestáns Kulturális est – Budapest Kongresszusi Központ
- 31. Ökumenikus Reformációi Ünnepe – Bp.–Deák tér

NOVEMBER

- 9. Déli Egyházkerület Presbiteri ülése
- 22. Északi Egyházkerület Presbiteri ülése
- 23. 14 óra – Országos Presbitérium ülése
- 24. 10 óra – Országos Közgyűlés

